

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM — KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Brassóban egy hónap 70 lej,
negyedévre 190, fél évre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. — Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, fél évre 720, egy évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ALÁÍRÁSOK: Brassó kivételével kizárólag a PUBLI
CITE RADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APROHÍRDETESEK közvetlenül a kiadoba
küldendők vagy bármelyik bizományosuk utján is feladhatók

Mit eredményeztek a múlt heti iskolaügyi tanácskozások?

A bezárt iskolák zöme most sem nyílik meg — Anghelescu csak öt iskolának kegyelmezett meg — Még mindig nem készült el az új törvényjavaslat — A történetek után indokolt a legteljesebb pesszimizmus

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Azokról az iskolaügyi tanácskozásokról, amelyek az erdélyi kisebbségi egyházak képviselői és Anghelescu miniszter között az elmúlt héten nap-nap után folytak, mindeddig jóformán egyetlen részlet sem került nyilvánosságra. A kisebbségi egyházak képviselői nem adhattak senkinek felvilágosítást: kötötte őket az az ígéret, amelyet a közoktatásügyi miniszter kivett belőlük, s amelyben kötelezték magukat, hogy mindaddig amíg a tanácskozások végleg be nem fejeződnek, azok anyagát senkivel sem közlik.

A mélységes titkolózás ellenére sikerült egyetemes megítélni, nem a tanácskozások mikénti lefolyásáról, hanem azoknak néhány eredményéről, amelyek bár nem jelentik a kisebbségi kívánságok honorálását, mégis jelei lehetnek annak, hogy a miniszter megértéssel viseltetik a kisebbségek kívánságaival szemben.

A református egyház képviselőjében Nagy Károly püspök és Tökés Ernő bukaresti esperes tárgyaltak a közoktatásügyi miniszterrel, s írásban tették meg előterjesztéseiket. Az előterjesztések alapján a miniszter már több rendeletet is adott ki, mé gpedig.

A református egyház végrehajtóbizottságának 10002 számú előterjesztése a miniszter a 130.396 számú rendeletet adta ki, amely szerinti érvényes marad mindazoknak a tanulóknak a vizsgája, akik az első elemi iskola elvégzésekor még nem töltötték be hetedik életévüket. Ezek a tanulók sikeres vizsga esetén a második osztályba felvehetők. Ugyanabban a rendeletben a miniszter kimondja, hogy az V. és VI. ismétlő osztályok tanulói nincsenek kötelezve az állami iskolába való beiratkozásra, hanem ezeket az osztályokat a felekezeti iskolákban is végezhetik.

A református egyház 10005. számú előterjesztésére a miniszter a 130390 szám alatt kiadott rendeletében írt intézkedéseivel válaszolt. Eszerint mindazok a kisebbségi iskolák, amelyeket

1924 október elsejéig bezártak, vagy amelyeknek nyilvánossági jogát eddig az időpontig megvonták, a kisebbségi oktatásról szóló új törvény megjelenéséig zárva maradnak.

A jövőre nézve azután ezekre az iskolákra nézve is a törvény rendelkezései lesznek az irányadók.

Ellenben

az 1924 október hetediké után

bezárt iskolákra nézve a miniszter a református egyház 10004. számú előterjesztésére 130.392 számú rendeletében úgy határozott, hogy azokat azonnal újból meg kell nyitni, egyben pedig azokat a hatósági személyeket, akik az iskola bezárását a miniszteri rendelet ellenére el-

rendelték, szigorúan meg kell büntetni. A büntetést a közoktatásügyi miniszter által kinevezendő bizottság rója ki.

Október hetediké után Erendređen, Harón, Szilágyfőkeresztúron, Szilágykövesden és Kőbölkuton zártak be illetéketlenül kisebbségi iskolákat, s Anghelescu miniszter már utasította is rendelében Pteancu közoktatásügyi főfelügyelőt, hogy ezekben az iskolabezárási ügyekben azonnal folytassa le a legszigorubb

Marostorda vármegye megnyilatkozása Bernády ellen

A szászrégeni tagozat Ugron Istvánt kívánja elnökül — A „Nyárádmente” megbélyegzi az egységbontókat

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok munkatársától.) A szászrégeni választókerület magyarsága nov. 30-án értekezletet tartott, hogy a Magyar Párt elnök-kérdése körül támadt bonyodalomban lerögzítse álláspontját. Ezzel kapcsolatosan felerült a szüksége annak, hogy megalakítsák a Magyar Párt szászrégeni tagozatát. Ezért felírtak a központhoz, amely válaszában készséggel járult hozzá az új tagozat megszületéséhez.

Ezért december 4-én délután a szászrégeni Városi Szálló télikertjében lezajlott az alakuló gyűlés, amelyen szép számmal vett részt a helybeli és környékbeli magyarság. A gyűlésen a központ részéről Váradi Aurel dr.

a megyei tagozat részéről Hajdu István dr. vettek részt.

Ideiglenes elnökké dr. Schmidt Odón volt járásbíró választotta meg a gyűlés, amely kimondotta a marostordamegyei Magyar Párt szászrégeni tagozatának megalakulását.

Egyben kimondották, hogy

a Magyar Párt szászrégeni tagozata minden erejével Ugron István elnökké való megválasztását támogatja,

s ügyértelmű állásfoglalásra utasította dr. Schmidt Odont, báró Huszár Lászlót, Simonisz Lászlót és Kiss Gyulát, az új párttagozat Brassóba kiküldött delegátusait.

A Nyárádmente elszakad Marosvásárhelytől

MAROSVÁSÁRHELY. A Brassói Lapok tudósítójától. Erkölcileg súlyos kihatása és mélyen szántó eredménye lesz annak az értekezletnek, mely a Marosvásárhelyre összehívott, de váratlanul lefújt Bernády gyűlés utóhangjaként néhány órára az Oroszlán-szálló nagytermében együtt volt.

A vidékieket ugyanis az utolsó percben nem lehetett értesíteni a gyűlés elmaradásáról, így mintegy hatvan község választói, jó részt a nyárádmentéről bejöttek Marosvásárhelyre.

Toldalaghy Mihály gróf hangsúlyozta, hogy a nép becsődítését el lehetett és el kellett volna kerülni. De ha már a gyűlés összehívói ilyen könnyen tulteszik magukat a következtetésben, beszéljék meg a továbbiakat. A párt vezetősége — mondotta — megfontolás és cél nélkül hívta össze ezt a gyűlést, ami szintén fejetlenségét bizonyítja.

Dávid György kibédi lelkész sajnálattal állapítja meg, hogy a gyűlés lefuvása olyan érdekek alapján történt, amelyek idegenek a falu érdekeitől. A falu sokat veszített azzal is, hogy a Magyar Párt megalakulása idején Marosvásárhelyhez csatlakozott. Ennek a helyzetnek véget kell vetni.

Nyárádszeredának el kell szakadnia Marosvásárhelytől és meg kell alakítania külön tagozatát.

Szoboszlai László alelnök kijelenti, hogy Bernádynak, mint lemondott elnöknek

nem volt joga a gyűlést összehívni.

Hajdu István dr. megállapítja, hogy a mai gyűlést a vezetők tudta nélkül hívták össze

sze. Ez intó jel arra, hogy az egyes kerületeknek kezükbe kell venniük elhelyezkedésüri sorsát.

A nép ítélete

Zsigmond Mihály nyárádgálfalvi gazda a falu tisztán látó gazdájának egyszerű szavai val beteg állapotnak mondja, hogy a Magyar Pártban egységbontók akadnak. Az elnök-kérdésről szólva ezeket mondotta:

Ha valaki kisebbségben maradt, akkor vonuljon vissza

Szováta, Sávárd, Kibéd Magyaros; Nyárádszereda és egész sor falu súlyos szavakkal ítélte el képviselőjük Bernády György dr. eljárását.

Végül a gyűlés kimondotta, hogy Nyárádmente elválk Marosvásárhelytől és elhatározták, hogy december 10-re Nyárádszeredára gyűlést hívnak össze, melyen megalakítják a nyárádszeredai választókerület magyar párti tagozatát.

Kairoban és Revalban dolgozik a hóhér

KAIRO. A Khartami felkelés ügyében a haditörvényszék ma három tisztest halálra ítelt. Az ítéletet már végre is hajtották.

REVAL. A haditörvényszék két léghajós tisztest, akik a lázadás leverésében nem akartak résztvenni, halálra ítelt. Mindkettőt agyonlőtték.

A lej Zürichben
zárlatkor 2.50

Zima Tibor beszéde a kamarában

**A magyar iskolapolitika sokkal liberálisabb volt, mint a mostani
A közös veszedelem megértését parancsol**

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Zima Tibor aradi képviselő mint jelenlévők, csütörtökön a bukaresti kamarában beszédet mondott. A tartalmas beszéd főbb vonásaiban itt következik:

Beszédes számok

A magyarság és a románység között régen várt közeledés jelei még mindig nem mutatkoznak. A jelenlegi kormány részéről sem látja jelét egy egészséges közeledésnek, habár az iniciatívának a románység részéről kell megindulni. az iskolakérdés majdnem áthidalhatatlan el léntélet támasztott Anghelescu közoktatási ügyi miniszter és a magyarság felfogása között.

A magyar kormány egykori iskolapolitikájára hivatkoznak, holott mint számadatokkal kimutatja, a nem magyar népiskolák száma 1869. óta, amikor az összes elemi iskolák negyvenkét százaléka kát tették ki, 1905-ig ötvennyolc százalékra emelkedett. Ez évben 10.325 magyar nyelvű és 204 vegyes nyelvű iskola mellett 383 iskolában csak németül és

2577 iskolában kizárólag csak románul tanítottak és az állam 1261 oly n tanítót fizetett, akik egy szót sem tudtak magyarul s csak nemzetiségük nyelvét beszélték.

A volt magyarországi román nemzetiségi párt kíváncsi között a legkevesebb számmal mindig az iskolai igények szerepeltek jelölésüknek, hogy — e témi iskolai tanításnak Apponyi által forszírozott elmagyarosítása idejéig — e téren a nemzetiségek igényei ki voltak elégítve. Ha azóta a kormány iskolapolitikáját nem a bosszúállás és retorzió gondolata irányítaná is, annak a látszatát kelti és Erdély magyar és német közönységére ennek az érzetével hat.

Erdély szelleme

— Ugy látszik ugyanez a tévedés uralkodik a közigazgatási reform tervezésén is, Erdély nemcsak a lelkiismereti szabadságnak, hanem az önkormányzatnak is klasszikus hazája. Az autonómikus alapokon nyugvó szabadság és az ennek nyomán kifejlődött önállóság tette virágzóvá az erdélyi városokat, ez tette lehetővé a korrupció kifejlődését és ez hozta létre azokat a közigazgatási állapotokat, amelyekről az erdélyi románység is elismeri, hogy a mai viszonyokkal össze nem hasonlítható.

— E köve elmények jogosságának és

szükségességének bizonyítására nem kell egyébre hivatkoznom, mint a régi román nemzeti pártnak Saguna érsek elnöklele alatt kidolgozott programjára, amely a román nyelv és kultúra igényeit a következő pontokban foglalta össze:

»a román nyelv törvényes használatának biztosítása a románok lakta területeken úgy a közigazgatás, mint az igazságszolgáltatás kebelében;

ugyanazon területeken román tisztviselők alkalmazása, vagy legalább is olyan nem román tisztviselőké, akik a román nyelvet szóban és írásban bírják és a román nép felfogását, erkölcsét ismerik;

a mai uzus, amely szerint a népet nem ismerő és a nép által nem ismert tisztviselőt alkalmaztatnak, megszüntendő;

a templomok (egyházak) és iskolák autonómiájának, mint kizárólag és tisztán nemzetiségi természetű kérdésnek, érintetlensége;

a román iskolák és egyéb nemzetiségi jellegű képzőintézetek állami támogatása abban a mértékben, amely arányban a román nemzet az államnak pénz- és véráldozatot hoz.

A tervezett közigazgatási reform egészen hibás alapokon nyugszik, mert egy olyan közigazgatási rendszert akart az országban meghonosítani, amely egyaránt idegen a regálnak s a kapcsolt részeknek és teljesen felhasználhatatlanul hagyja a közügyek iránt való értékét és érdeklődést.

A képviselő ezután részletesen foglalkozott az új honossági törvény bírálatával, amely ok nélkül sok ezer polgár nyugodt életét folyását zavarta meg, majd a kormány külpolitikáját bírálta.

A kisantant fölösleges

Ismertette azokat a közös érdekszálakat, amelyek összefűzik Európá egyes államait és azokat az érdeklentéket, amelyeknek szükségképpen szakításra kell előbb-utóbb vezetniök a most szövetségben levő államok között is. Rátérve speciálisan a kisententeben tömörült államok érdekközösségére, a képviselő megállapítja, hogy ilyen érdekközösség a valóságban nincs és nem is képzelhető. A kisentente azért született meg, hogy gátlat vessen Magyarországra minden olyan törekvésnek, amely a trianoni békeszerződés megváltoztatására irányulna. Am a területileg iszonyuan megcsönkített és

anyagi gondok között vérző Magyarországra belátható időn belül a reváns eszméjére nem gondolhat, a kisantant tehát mint Magyarország ellen irányuló defenzív szövetségre szükség nincs. A védekezésnek egészen más irányaira igen is szükség lehet azonban: Európa szláv tengerében két egymással élő nem szláv népet találunk: a román és a magyar. A nagyszláv egyesült állam koncepciója, ha ma még talán csak a szláv államok vezetőinek agyában élő eszme is csupán, a szolidaritás érzése azonban két ségilelenul benne van minden szláv nemzetben és mihelyt az orosz birodalom mai anarchiája megszűnik, egy demokratikus, konszolidált orosz népbirodalom kifogja fejteni hatását összes szomszédaira. A nagyszláv egyesült állam megvalósításának földrajzi akadályai Románia és Magyarország. Ez a két nemzet tehát egymásra van utalva s a két nemzet jövője nem képzelhető el másként, csak szoros érdekközösség kapcsán.

Mi oszthatja el az ellentétet?

— Ezt a közös jövőt Erdélynek kell előkészíteni az államalkotó román nemzet és az etnográfiai kisebbséget képező magyarság egymáshoz való viszonyának barátságossá való tételével. Meggyőződésem, hogy az erdélyi magyar probléma megnyugtató módon való megoldása elsőrendű érdeke a román demokráciának s mind a két fél politikai vezetői ezt a megoldást a siker kilátásával csak úgy ki serehelhetik meg, ha a munkát megelőzi a lelkek előkészítése mindkét részen. Élet bevágó érdeke mindkét félnek, románnak és magyarnak egyaránt, hogy kölcsönösen ismerjék meg egymás intencióit életbizonyítékait, kultúraértékeit s ezeket állítsák a kölcsönös megértés szolgálatába s itt a két nemzet szellemi életének vezetőire vár nagy feladat. Ha a magyar nép azt fogja látni, hogy a román demokrácia a nemzetiségi szabadság jogokat adja cserébe az államhűségért, akkor az irredentizmus elveszti minden varázsát s a közeledés a két nép között magától értetődő, hogy úgy mondjam: automatikus lesz.

Zima Tibor nem támadta Sándor Józsefet

Az Univerul-régi jó szokásához híven újból hamisított. A tegnap éjszakai parlamenti ülésről szóló tudósításában, Zima Tibor felszólalásáról számolva be, a magyar képviselő szájába a következő szavakat adta:

— A románység ne engedje félrevezetni magát néhány kisebbségi szónoknak jelentéktelen agitációjától, akiknek Sándor

ATS JÓZSEF:

A mult

Morin, az ismertnevű, sokszoros milliomos tőzsdébizományos a szokottnál is vidámabb volt.

A fővárosi előkelő restaurant elegáns kis különszobájában, ahová két üzlettársát, Dávid bankárt és Armand nagyvállalkozót ebédre hívta, a nyitott ablakon át beözönlő balzsamos tavaszi levegőnél, óriási szivarjaik füstje mellett, csillogó szemekkel, a pompás, elfogyasztott ételektől és tüzes boroktól, az asztalra könyökölve bizalmasan csevegtek a három jóbarát.

— Kíváncsiak volnának, ugy-e? — szól egyszerre Morin, — a karrierem, a vagyonom kezdetére, eredetére? Tizenkét éve ismerjük egymást és tulajdonképpen nem is ismernek. Azt sem tudják, ki vagyok? Minden efajta kérdést, tapogatózást válasz nélkül hagytam, mi? No jól van, gyerekek — s öklével az asztalra csapott — ma elmondom hát! S aztán megynék mulatni...

Kis tűnődés után így folytatta:

— Abban az időben egy nagy vállalat pénzbeszédője voltam. Hosszu láncsal meg erősített táskával a karom alatt, amelyben százezrek feküdtek és százhatvan frank havi fizetéssel. Öt évig voltam Párizsban és akkoriban még laurien volt a nevem. Semmire sem

emlékeztem. Önöket e név? Laurien eset? ... pedig akkor eleget irtak, beszéltek róla. Nem voltam megelégedve az életémmel de hát mit tehettem volna. Ha nem kínálkozott jobb! Pedig úgy éreztem, jobbra vagyok hivatva.

Egy nő sodort a bünbe. Szép, ragyogó, elegáns, kacér és kifestett... Örültem belé bolondultam... Ő nem tudta, mi a foglalkozásom s midőn megtakarított néhány száz frankomat pár hét alatti elköltöttem reá s üres kézzel álltam ott, jobban szerettem mint valaha s majd megölt a féltékenység, látva, hogy másoknak is juttat kegyeiből.

Egy este éreztem, hogy nem bírom tovább. Keserves, ádáz küzdelembe került s valóban örültem szerelmesnek kellett lennem, hogy bűnre vetemedtem...

Pénzt akartam, sok pénzt és biztonságot, mint minden bűnös! Ime:

Adósaink között, akikhez pénztért jártam, volt egy szegény ördög, félbolond „feltaláló”, aki egy eldugott kerület kis nyomorult lakásában egész nap egyedül gubbasztott lombikjai mellett uszott az adósságban, amelyekbe kísértetei sodorták. Havonta kétszer is elküldtek hozzá, de sohasem tudtam többet kicsikarni tőle 20—25 franknál. Egyébként ártalmatlan fickó volt, aki a légynek sem tudott ártani.

Egy októberi estén ismét becsengettem hozzá. Ő nyitott ajtót.

— Egyedül? — kérdém tréfásan.
— Egyedül — felelte — még pénz sincs velem. Ne is számítom fizetésre...

— Nincs szükségem pénzre — feleltem mosolyogva. Százhatvanezer frankom van nálam és megcsörrentettem táskámat.

Aztán beléptem a konyhába, hogy aláírasam otlétemet igazoló lapot.

Mikor a papírlap fölé hajolt, előrántottam a kabátom alá rejtett baltát és egyetlen csapással leütöttem.

Rögtön meghalt. Azután munkához láttam. Begyújtottam a kályhába s miután a holttestet szétaraboltam és petróleummal leöntöttem, bedobtam az égő tűzbe. Nem égett el, de a felismerhetetlenségig megszegenedett s ez nekem elég volt.

Aztán levettem öltönyöm, azt is darabokra vágtam és begyömöszöltem a kályhába, a fejszét a szenes ládába dugtam és sapkám meg a táskámat — a százhatvanezer frankot előbb természetesen a zsebembe rejtve — ugyancsak bevérrezve szintén a ládába dugtam.

Aztán leberetváltam bajuszom, a magammal hozott álöltözékbe bújtam s az ajtó felé szöktem... Már sötét volt.

Másnap már Londonban voltam, négy nap mulva Ausztráliában. Párisban pedig lázasan keresték Alvisie mechanikust, aki elhagyott lakásába csalta laurien pénzbeszédő, ki-

dor József a vezére, aki mindenképpen vezéri szerepet arrogál magának.

Ez a kitétel egyetlen lap parlamenti tudósításában sem fordul elő, egyedül az Universulban és annak délutáni rikancslapjában, a Luptában. Maga Zima Tibor az Universul megjelenése után azonnal levelet intézett a lap szerkesztőségéhez, amelyben tiltakozik az arcátlan hamisítás ellen, s rektifikációt követel. Ugyancsak Zima Tibor levelet küldött Sándor Józsefnek is, amelyben kijelenti, hogy az Universul által az ő szájába adott kijelentések légből kapottak.

Herriot helyzete válságos lett a Sedoul-ügy mia

Távozását követeli az e nék m rt letartóztatta a hazaáru o anyt

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától) A francia közvéleményt állandó izgalomban tartja néhány nap óta Sedoul kapitány ügye. Sedoul még a háború idején, mint a francia hadsereg tisztjét halálra ítélték, az ítélet végrehajtása előtt azonban sikerült Oroszországba szöknie, ahol — mint az bebizonyult, — a franciaellenes propaganda szóvivője lett.

Most, hogy a francia kormány elismerte az orosz szovjetet, s Oroszország elküldötte követét Párisba, a követ kíséretébe szegődött Sedoul kapitány is, aki az extritorialitás jelszava alatt bizott abban, hogy a francia kormány bántatlanul hagyja.

Alig érkezett azonban francia földre, a kormány azonnal intézkedett, hogy tartóztassák le. Beigazolódott róla, hogy az orosz cári uralom összeomlásakor a francia katonai misszióval együtt kommunisává lett, s beállt a vörös hadseregbe, s mint annak egyik parancsnoka, s mint az Oroszországban lakó franciák megfigyelésével megbízott hivatalnok, több száz honfitársát kivégeztette.

A francia jogászok szerint a letartóztatott kapitánynak most újból felelnie kell a hadbíró előtt régi bűneiért, egyben azonban eljárást indítanak ellene oroszországi viselt dolgaiért is.

Sedoul kapitány letartóztatása természetesen alkalmul szolgál most a túlzó baloldali sajtónak arra, hogy a kormány ellen heves harcot indítson, s

a legerélyesebb hangon követelik a Herriot-kormány lemondását,

emellett azonban Sedoul kapitány szabadonbocsátását is. A Herriot-kormány helyzete fellelte nehéz; mert ha tovább is ragaszkodik ahhoz, hogy Sedoul ügyét a bíróság végig tárgyalja, igen könnyen fordulhat ellene az egész baloldal, ha pedig deferál a baloldallal, úgy a nemzetiek részéről oly támadás érheti, amely szintén igen könnyen válhat a kormányra nézve válságossá.

A Brassói Lapok hirdetéself naponkénti százezer ember olvassa.

fosztotta s aztán megölte. A holttestet ugyan elakarta égetni, de nem sikerült teljesen, mert a megszenesedett testrészekre rátaláltak, ugyszintén az áldozat véres öltönyére és sapkájára... A gyilkos eltűnt... Arra senki sem gondolt egy pillanatig sem, hogy a pénzbeszedő volt a gyilkos és Alvisie az áldozat.

Ausztráliában szerencsét csináltam. Én voltam egyike az elsőnek, kik Dél-Ausztráliában aranyra bukkantak, kis tőkém csodásan szaporodott.

— De — kérdé most Dávid, ki mégis kissé megdöbbennek látszott — az a fiatal nő.

— Az a nő?... ah igen! Sohasem látam viszont. Nem is kívántam! Csak arra volt gondom, hogy meneküljek és minél több pénzt keressek. Furcsa, ugy-e?... Épp olyan furcsa, mint az az erő, mely az embert beszélni készíti, midőn hallgatnia kellene. Nem mintha önként tartanék... önként bizalmasaim s a történet olyan régi... No meg önként szükségük van reám — tette hozzá szeretetreméltó mosollyal.

— És főleg, mert felültetett! Egyszerűen ugratott — mosolygott az ügyes Armand. — A mese elég jó, de kissé túl erős. Sokkal jobban ismerjük önt, kedves Morin... Önt, a világ legtisztességesebb emberét!

— Ah!... ahogy tetszik! — felelte mosolyogva az ausztráliai.

„Fogalmam sincs róla, hogy hányszor öltem“

A hannoveri tömeggyilkos a bíróság előtt — Levágta a húst meggyilkolt „szeretőiről” — Akinek megváltás lesz, ha lefejezik

HANNOVER. (A Brassói Lapok munkatársától.) A világ minden pontján érdeklődést kelt a hannoveri tömeggyilkosság bírósági főtárgyalása. A rémdráma előzményei közismertek. Haarmann ruhakereskedő a 27 éves Hans Gram révén

szerelmi ajánlatokat tett perversitásra hajlamos fiatalembereknek. Ezeket azután az aberrált idegrendszerű ember üzletében meggyilkolta,

kifosztotta és ruháikat eladta. A vádirat szerint Haarmann gonosz lelken nem kevesebb, mint 27 emberélet kioltása szárad.

Csontok a kofferben

A bűnpör tárgyalása zsúfolt karzatok előtt folyik. Haarmann, aki a tegnapi tárgyaláson tudni sem akart a vádakról, ma rendkívül érdekes beismerést tett. Bevallotta, hogy az első áldozatát elföldelte,

a többi hullakról levágta a húst és elégette, a csontokat pedig összecsomagolta kofferjébe és a Leine patakba dobta.

Azt is hangsúlyozta, hogy segítőtársa Grans Hans, aki az áldozatokat beugratta és hozzáküldte, mindenről tud. Az áldozatok ruháit részben elégette, részben eladta Gransnak, aki tovább hordta őket. Majd kijelentette, hogy

fogalma sincs róla, hány fiatal embert ölt meg, mert gyilkosságait szédült, s-ekszuális kábulatban követte el.

Betegsége olyan emésztő, olyan sorvasztó rá nézve, hogy megváltás lesz, ha lefejezik. Felhajtó szolgálatait Gransot ő tartotta el.

Utána Grans Hans kihallgatása következett. Mindent tagad. Ő közvetítette a szerelmi ajánlatokat, de azt hitte, hogy a ruha kereskedő csak természetellenes nemi hajla-

maít akarja azokkal kielégíteni és nem tudta, hogy Haarmann legyilkolja a »szeretőit.« Sohasem látott hullát Haarmann lakásában. Haarmann nem tartotta el őt, mert a kenyerét maga kereste meg,

Lehet, hogy átharaptam a torkát

A bíróság ezután áttért az egyes gyilkosságok tisztázására s az áldozatok hozzátartozóit szembesítik Haarmannal. A szembesítések idejére a bíróság zárt tárgyalást rendelt el. Először Rothe Friedel fiatalember legyilkolásával foglalkoznak. A tanúk Haarmannal látták utoljára a meggyilkolt fiatal embert.

Haarmann nem emlékszik az esetre:

— Lehet, — hangzik a rémitő vallomás — hogy elmetszettem, lehet, hogy átharaptam a torkát, viszont az sincs kizárva, hogy szerelmi ördögésemben megfojtottam a „párom“.

— Az az állapot, — folytatja vallomástételét a tömeggyilkos — amelyben áldozataimmal végeztem, annyira önfeléd és édes volt a számomra, hogy mindig csak másnap tudtam meg, hogy miként végeztem áldozataimmal, midőn ájulásaimból magamhoz térve megláttam a holttest nyakán a sebeket.

Midőn az elnök újból nyílt tárgyalást rendelt el, Haarmann arra kérte az elnököt, hogy

távolítsa el a teremből a nőket,

mert nem meri előttük beismerni az erkölcs telenségeit.

Hennie Henrik munkás meggyilkolásával a vádlott Grans vádolja, kijelentve, hogyha ő gyilkolta volna meg ezt az embert, úgy a holttest nyakán látszott volna a harapásának helye.

Verbuvál az állami iskola igazgatója

Meg nem engedett konkurrencia a katolikus iskola hátrányára

TEMESVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Furcsa módszerrel, eléggé el nem ítéhető törvénytelen eszközökkel igyekezik az egyik temesvári román igazgató az állami iskola tanulóinak megcsappant létszámát gyarapítani — persze a magyar és felekezeti iskola hátrányára. A józsefvárosi állami elemi iskola igazgatója például nem enged senkit iskolája kötelékéből kilépni, nevezetesen a rendeletek határozott utasítása ellenére sem ad oly gyermeknek bizonyítványt, akik az ugyanabban a városrészben működő nyilvános jellegű római katolikus elemi fiúiskolába akarnak átlépni. Hiába jártak nála az év elején a szülők, az igazgató ur egyszerűen elutasított mindenkit, azzal, hogy nem ad bizonyítványt, a gyermeknek kötelessége továbbra is az állami iskolába járni, akár akar, akár nem.

Furcsa kötelességeket szab az iskolai igazgató a gyermekeknek, de ő maga nem teljesíti a kötelességét. Mert nyilvánvaló, hogy ha van egy felekezeti iskola, amelynek nyilvánossági joga van, abba járni is szabad, egy iskolai igazgatónak pedig annyi intelligenciával mégis csak kellene rendelkeznie, hogy ezt belássa és meg is tudja érteni.

Ezzel azonban nem merült ki a derék ur »konkurrálás«. Ha egyszer a fejébe vette, hogy a katolikus iskola hátrányára igyekezik majd a maga tanulóinak létszámát növelni, akkor azt keresztiül is viszi, bármilyen alkalma adódik hozzá. Ha pedig nincs alkalom, hát kitalál valamit. Így történt, hogy szülők, akiknek gyermekei már a mult esztendőben is a katolikus iskolát látogatták, megfenyegetett: meg lesznek büntetve, ha át nem hozzák gyermekeiket az

ő iskolájába. A szülők nem sokat hederítettek az effajta fenyegetőzésekre, mert hát úgy gondolták, nincs törvényes alap a megbüntetésükre.

Az igazgató ur kezei azonban hosszúak, eszközei különlegesenek, a fenyegetést be tudta váltani. Azok a szülők, akiket figyelmeztetett, hogy meg lesznek büntelve, mert ő nem veszi tudomásul, hogy gyermekeik a katolikus iskolába lettek beírva, írásban és az állam nyelvén jelentették be az állami iskola igazgatójának, hogy gyermekeiket igenis beírták a katolikus iskolába. Ugyanezt tetele hivatalosan a katolikus iskola igazgatója is. És mégis: az állami iskola román igazgatója mindezen szülőket feljelentette, hogy gyermekeiket otthon tartják és semmiféle iskolába be nem írták. A szülőket erre az adóhivatal száz és kétszáz lejes bírsággal sújtotta.

A szülők azonban nem voltak hajlandók ezt a méltatlan és igazságtalan büntetést vállalni és maga az adóhivatal sem tehetett egyebet, mint hogy a büntetés végrehajtásától elálljon, mivel az érdekelték bizonyítani tudták, hogy annak rendje és módja szerint be lettek gyermekeik írva az iskolába és azt rendszerezésen látogatják is.

Igy hát nem sikerült az a körmonfontan kiesztelt terv, annyit azonban elért a román igazgató, hogy felesleges izgalmat okozott a szülőknek, akiket ily módon akart elrettenteni attól, hogy gyermekeiket a katolikus iskolába járassák.

A szülők körében nem csekély az elkeseredés, tanügyi körökben viszont izlés'e'ennek minősítik az igazgató eljárását. Vajjon a tanfelügyelőség fog-e tenni megfelelő lépéseket arránézve, hogy egy nyilvános iskola elleni effajta törvény'elen és káros áskálódásnak útját szegie? Igazán kíváncsiak volnánk rá.

KAVIAR A-LEGJOBB HETILAP

Polgár-főherceg

Wölfling Lipót emlékiratai — Válás Vilmatól — Ismerkedés a hangverseny teremben — A második házasság — Az apa utolsó tanácsai

(Tizenharmadik közlemény.)

Zürichben

Október végén megkezdődött a téli szezon. Vilma valószínűleg teljes jóhiszeműséggel indítványozta, hogy költözzünk Zürichbe. En közelebb leszek a politechnikumhoz s az étkezés problémáját a sok zürichi vegetarizmus konyha útján megoldhatjuk; sőt magam is könnyebben hozzászokom. Beleegyeztem. Mindenesetre okos dolog volt, hogy naponta este hét órakor az egyetemi előadások után nem kellett még Zugba utaznom, s kora reggel vissza Zürichbe. Lakást béreltünk, közel Lavater Berta házához. Cecilia Zugban maradt. Egyideig ment valahogy a dolog. De Vilma igen sokszor izgatótt, mert a vegetarizmus nagyon megfektette a gyomromat, s így gyakran volt összeszólalkozásunk. De ezek az összeszólalkozások csak külső megnyilvánulások voltak a teljes elidegenedésnek, amely mindinkább nyert intenzitásban.

Cecilia, a regényhősnő

November végén visszatértünk Zugba. Egy szép napon Cecilia is eltűnt. Szobájában egy papírszeletet találtunk, melyben közli, hogy megy, mert ezt a bolond életet nem hajlandó tovább velünk együtt élni. Később tudtuk meg, hogy egy molnár legénybe volt szerelmes, s amilyen romantikus hajlamu volt, egy éjszaka kiszökött a földszinti ablakon, amely alatt Szeladonja várta, akárcsak a tizkrajáros regényekben.

Vilma testvérei egymásután jöttek, és feleségem zárt ajtók mögött tárgyalt velük.

Ismét visszautaztam Zürichbe. Ott hamarosan és minden nehézség nélkül újból megismerkedtem a beefsteak-évést. Otthon azonban nem beszéltem róla. Hisz épen emiatt volt köztünk állandó civódás. Vilma szenvedélyes rajongója lett, s ezt a rajongást Lavater kisasszony erőteljesen támogatta. Lasankint csomagolni kezdtem, irataimat, feljegyzéseimet összegyűjtöttem, s megkezdtem előkészületeimet, jóformán magam sem tudtam, mire.

Szakítani kell!

Világos volt, hogy ez így tovább nem mehet. Vagy Vilma lesz okosabb, s úgy élünk, mint a többi normális ember, vagy szakítunk kell. Ezt megmondtam neki. Légzőből kapott, szenvedélyes hangú vádak özöne volt a válasz, s Tina testvére teljes erejéből segített neki ebben. Erre aztán azzal fenyegettem, hogy ha hamarosan nem változik meg minden, megyek. Erre kinevettek. De cember hatodikán táviratot kaptam Lujzától, amelyben kér, hogy jöjjenek tüstént Florenche. Helyzetemet, hiszen nem volt titkom előtte, levélben közöltem vele. Egy éjszaka tehát megint Florenchebe utaztam. Lujza szeretettel fogadott s megbeszélünk mindent tövéről-hegyére. Lujza azt tanácsolta, hogy várjak még egy ideig, hiszen Vilma beteg; mert ha normális volna, nem kívánhatná tőlem, hogy csekély értékű tápanyaggal éljek én, aki szellemi munkát végzek. Florencheből ezzel jöttem vissza.

A szakítás

Vilma és Tina mindenképpen tudni akarták, hogy mit kerestem Florencheben. Én meg már amúgy is mértéken felül izgatótt és ideges voltam, és hirtelen elhatározással eltökéltem, hogy mindennek végét vetek. Szólanul csomagoltam be egy utitáskát, az asztalra egy csomó papírpénzt dobtam, hogy a nők legalább három hónapig legyen miből élniök, a szán, amely engem az állomásról hozott be, még a kapu előtt állt. Isten veletek! Beugrottam a szánkóba, vissza az állomásra, onnan Zürichbe s az éjjeli vonattal Genfben és Marseillen át Nizzába. 1906 december kilencedike volt, első álmom fordulónapja. Életemnek ez a szakasza befejeződött. Amit örökre megkötöttünk, az három év alatt semmivé lett. Mi lesz ezután? Ez is megvolt már írva a végzet könyvében.

Vátlank

Genfben, a városban, becsüstem Laohénel. Válni akartam. Tavasszal sikertelen békülési kísérlet volt. En semmi szín alatt sem voltam hajlandó Zugba visszatérni; Vilma butorait a zugi Vörös ökor szállodában rakároztuk el, mert válásunk az országban felzárkásával járt. En pedig hirdetem, hogy eladom a házamat.

A második házasság

Összel másodszor házasodtam. Ez pedig így történt: mint a zürichi hangversenyek szorgalmas látogatója, egy fiatal nővel kötöttem ismeretséget, aki feltűnő érdeklődést tanúsított a zené iránt. Középmagas, karsu és sötétbőrű volt; gyakran találkoztunk, s hamarosan természetessé vált, hogy mindig együtt legyünk. Szokásom szerint sohasem kérdeztem tőle, hogy kicsoda, és hogy mivel foglalkozik, mert idegen emberek dolgait nem tesznek kíváncsiá. Amikor Nizzából visszatértem — miután már Zugból kivonultam — újból találkoztam vele. Elhatároztuk, hogy együtt utazunk Párisba. Megtudtam, hogy Ritter Máriának hívták, Zürichben variété-énekesnő, s szűkebb hazája Porosz-Szászország. Tetszett nekem. A vidám és minden újdonság iránt érdeklődő fiatal nő jótékony elöntéte volt a vegetáriánus nőnek, aki kitűnően értett ahhoz, hogy életemet elviselhetlenné tegye.

Nem volt csoda, hogy új ismeretségem felvillanyozott. Minden Zugban lezajlott házi perpatvar után örömmel siettem hozzája. Új barátnőm társaságában újjáéledtem. Együtt jártunk színházba, hangversenyekre, titokban találkoztunk, mert hiszen Zürichben eléggé ismertek, s nem akartam a kissé prűd svájci felfogást provokálni. Genfben utaztunk, s azt ajánlottam Máriának, hogy ősszel házasodjunk. Örömmel egyezett bele. Én, aki Ahasverussá lettem, miért ne találjam meg ennek az asszonynak az oldalán azt, amit a másikonál nélkülözöm kell. Lelkiismeretem előtt azonban még mindig igen gyakran jelent meg Elvira képe. Ő a valódi, minden egyéb talmi. Ez volt igazi érzésem.

Es én most, szokásom ellenére, az élvezetek karjaiba vettem magamat. Az anyakönyvezető felé vezető ut igen rövid volt, s nem igen törődtem azzal, vajjon tartós lesz-e ez az új házasság, én csak gyorsan pótolni akartam az elmulasztottakat. Utaztunk: Zürichből Nizzába, aztán rövid tronvillai tartózkodás után Párisba, s a tél kezdetén a Földközi-tenger mellé. Feleségem mindenütt velem tartott, sokkal fáradhatalanabb volt, mint én és a nap huszonnégy órája rövid volt neki. Az első esztendőben mindent ráhagytam, azután azonban igen sok tudományos dolog került a kezem közé, egészen véletlenül. Ősz után újból a muzsák rabja lettem: megkezdtem a rendes életet.

Utolsó találkozás atyámmal

Nem sokkal második házasságom után, 1907 októberében újból találkoztam atyámmal. Ezt is nagy titkolózással készítették elő. Ezúttal kocsija a lindai rendező pályaudvarnál várt. Amikor a kocsit felé közeledtem, apám szalmakalappal a fején ült a kocsiban. Újból gondosan végigtapogatótt, s beinvitált a kocsiba. Körülbelül egy óra hosszat kocsikáztunk. Akkor már teljesen vak volt. Nehezen mozgott, mert lábai is bénák voltak. De szelleme friss volt, mint mindig. Személyes dolgokról nem beszéltünk. Sztoikus volt, tudta, hogy a tavaszt nem éri meg. Ezt nyugodt hangon ki is jelentette. Egy óra múlva a kocsit újból a rendező pályaudvaron volt. Elbucsuozott. Keresztet vetett a homlokomra, ezt még sohasem tette, s ezt mondta:

— Abbracci a mi (Ölelj meg).

Sokáig maradtunk így, fejemet a melléhez szoritotta, fejét a vállamra hajtotta, és értelmetlen szavakat mormolt. S amikor megcsókoltam a kezét, így szólt:

— Ne csüggedj, ha nehéz idöket érsz, maradj becsületes és gondoldj öreg atyádra. Ha meghalok, mondd el értem az ötvenedik zsolnárt és ne feledd soha, hogy atyád szeretett téged. Isten veled. Menj.

Megindulva tekintettem a kocsit után, a mely lassankint a távolba vészett, s aztán az egyik kanyarodónál végleg eltűnt. Tudtam, hogy sohasem látom többé atyámat.

Ugyanez év decemberében állapot a rosszra fordult; engem és Lujzát akart látni. Emiatt óriási volt a felháborodás a salzburgi rezidenciában. Frischauer a császárhoz sietett, s sikerült kieszközölnie tőle az engedélyt, hogy kivételesen eljöhessenek atyánk halottas ügyéhez, de csak anyánk teljes garanciája mellett, hogy ezzel az engedéllyel nem élünk vissza. Ez persze lehetetlen volt, hiszen anyánk nem tudhatta, hogy mi van szívünkben. Atyám azonban jobban lett.

Ügynökök kerestetnek óvadékkal!

A hivatalnokok fizetik az igazgatókat — A felvett garanciákkal nyomtalanul eltűnnek.

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A román főváros egy idő óta a szélhámosok eldorádója. Napról-napra történnek stilszerű »vágások« és úgy szólván gomba módra szaporodnak a képzett szélhámosok, akik egy-egy sikerült fogás után eltűnnek, hogy aztán egy idő múlva újabb trükkkel lépjenek fel.

Nem régen a Calea Grivitei 96 szám alatti egy közvetítő és adás-vételi iroda nyílt meg. Az iroda fantasztikus tervekkel dolgozott, milliós vállalatokat bonnyolított le, — de csak papíron, — mert két direktor Avram Marcus és J. Steinberg, szegény volt, mint a tempfom egere. Képviseletük úgy szólván az egész országra kiterjedt, azonban senki sem tudta, hogy az iroda leple alatt micsoda üzelmek folyhatnak.

Ügynökök kerestetnek!

Körülbelül két hónappal ezelőtt az összes fővárosi napilapokban egy apró hirdetés jelent meg, mely szerint az iroda megbízható ügynököket keres, de csak is garancia mellett. Tekintve, hogy a fővárosban sok állásnélküli van, tömegesen jelentkeztek a reflektánsok és az igazgatók nagyon szívesen fogadtak mindenkit. Alak, mult, vagy a megjelenés egyáltalán nem fontos és csupán az óvadék pénz felől érdeklődtek. Rögtön megírták a szerződő leveleket és körülbelül husz hivatalnokot és ügynököt alkalmaztak és ezektől kétszáz ezer lejen felüli óvadék pénzt vettek fel.

Bajok a fizetésnél

Ment minden a legnagyobb rendben. A hivatalnokok megkapták a rendes borsításukat, hol a fővárosban, hol a vidéken és megkezdődött a »reprezentálás«. Egy hó letelte után fizetést kellett volna kapniok, de az igazgatók semmi hajlandóságot sem mutattak arra, hogy fizetést is adjanak. Mikor a hivatalnokok követelték a fizetésüket az egyik igazgató így szólt:

— Várjanak, mert a napokban megint alkalmazunk egy csomó hivatalnokot és azok garanciáiból megkapják a fizetést.

Marcus direktor pedig egy újsághirt mutatott, amelyik egy gazdag leánnyal való házasságáról számolt be, de ez utólag hamisnak bizonyult.

Nézzék ez egy többszörös milliomos leány. A napokban megnősülök és kifizetem önöket.

Újabb alkalmazások

Az újabb alkalmazások is megtörténtek. Tetemes összegek folytak be és egy szép napon a két direktor nyomtalanul eltűnt az óvadék pénzekkel és a fizetésekkel együtt. A szerencsétlen hivatalnokok csak most jöttek rá a becsapásukra és rögtön megtették a feljelentéseket. A nyomozás megállapította, hogy egyikük utlevelet is váltott magának.

(A. J.)

Románul tanulni

csak megbízható, pontos és könnyen kezelhető szótár segítségével lehet. — A most megjelent

Dr. Dávid György-féle

Román-magyar

és

Magyar-román

szótár

Köszönettel tartalmával, nagyszerű, praktikus kiállításával és rendkívül olcsóságával fogva a legalkalmasabb segédeszköz a román nyelv megtanulásához. — A két rész együtt

egész vászonkötésben . . . 180.— lej.

ugyanaz, diszes félbőrötésben . . . 240.— lej.

Kiadta és megrendelésre azonnal szállítja a

Brassói Lapok könyvosztálya

Scoala - BCU Cluj Napok 2024

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

Brassó

— **Vallásos estély.** A brassói református templomban a legközelebbi vallásos estély december 14-én délután 5 órakor lesz, változatos és értékes programmal. Az előadást Dr. Makkai Sándor püspökhelyettes fogja tartani. Az estélyt Dr. Szele Béláné és Benedek Dénesné rendezik.

— **Baleset a vasuton.** A pályaudvaron tegnap baleset történt. Garcea Bucur CFR kocsitól két kocsit összekapcsolása közben az utközök közé került, amelyek teljesen szétromboltak a szerencsétlen vasutas balkezét, Beszállították a polgári kórházba, ahol leamputálják a sérült kart.

Kolozsvár

— **A pénzügyminiszter Kolozsváron.** Brătianu Vintila pénzügyminiszter az ünnepek után hír szerint Kolozsvárra jön. A pénzügyminiszter tárgyalni fog a gazdasági élet helybeli reprezentánsaival.

— **Betörés.** Tegnap éjszaka betörték Krausz Bernát vendéglős lakására és elloptak onnan 75 ezer lej készpénzt és ékszert. A nyomozás megindult.

— **Tolvaj leány.** A rendőrség letartóztatta Vincze Julia rendőri felügyelet alatt álló nőt, aki legutóbb Aradon 50 ezer lej lopott. A letartóztatott leány teljes beismerésben van.

— **Tessitori Nóra estélye.** December 10-én este fél kilenc órai kezdettel Tessitori Nóra előadó estét tart a vármegyeház termében. Aprili Lajos kiváló poétánk felolvasása előzi meg a művésznek érdekes előadását.

— **Rablótámadás az uccán.** Fekete Lajos hivatalnok tegnap este lakása felé tartott. Egyik Szamos-menti kis uccában hirtelen három alak ugrott eléje és elvették három ezer lejt tartalmazó pénztárcáját, azután elmenekültek. A rendőrség erőteljes nyomozást indított a támadók kézrekerítésére.

— **Letartóztatott betörőbanda.** A kolozsvári rendőrség detektívjei már régóta nyomoznak egy szervezett betörőbanda után, mely a városban számos betöréssel lopást követett el. A nyomozásnak sikere volt: a betörőbanda tagjait letartóztatták. Nevüket a vizsgálat érdekében titokban tartják.

— **Ellopott télikabát.** Konkoly Miklós kolozsvári kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy nyolcezer lej értékű bundáját ellopták. A rendőrség Ferenci Miklós betörő személyében kinyomozta a tettest.

Temesvár

— **A román írók Temesváron.** A román írók megérkezése alkalmával a pályaudvaron ünnepélyes fogadtatást rendeztek. A vendégeket a prefektus üdvözlölte. Délután a felolvasó ülésen Coste prefektus beszédében többek közt kijelentette, hogy a mai generáció feladata a nemzeti kultúra egyesítésének a megvalósítása. Hangoztatta, hogy az a nemzet, amelynek egy Goga Octáviánja van, örökké él. Goga válaszában a következőket mondotta: A népek csak történelmi momentumoknál beszélnek. Erdély és a Bánát Gyulafehérvárot beszélt. Itt mondták ki: Akarjuk valamennyi román egyeülését. Ez meg is történt. Most azonban a konszolidációhoz minden erőnek összefognia kell. Azt mondják, hogy nálunk is megindult a balkanizálás. Erre az a válaszom, hogy Isten is a világot hat napon át teremtetten. Mi még a teremtés első napján vagyunk! Az irodalomnak apostoli feladata van, de nagy feladat hárul a sajtóra is, amely azonban az irodalom templomát csak üzletté alacsonyítja le. E beszéd után az írók felolvasták munkáikat. Előadás után pedig bankett volt.

— **Halálos szerencsétlenség az állomáson.** Gyarmata állomáson a Radnáról Temesvárra érkező vonat körül nagy tolongás volt. Mutsch Mátyas 37 éves hazárdkodó megkerülte a vonatot s hátulról akart felszállani. De a lépcsőről így is felölték, s a szerencsétlen ember a nagy tolongásban a szomszéd sínparra esett. Eppen ebben a pillanatban robogott be a Temesvárról jövő vonat, amely Mutsch Mátyasnak mind a két lábát lerágta. A halálosan sérültt beszállították a kórházba.

Lugos

— **Letartóztattak egy csempészbandát.** A karánsebesi hatóságok jó fogást csináltak. Egy szerb csempészbandát sikerült letartóztatniuk, amikor éppen százezer dinárt akartak becsempészni az országba. A banda tagjai Chiprivics, Tavrecsky és Josipovics orsovai szerbek, akikkel letartóztatták Dumitrescu Juon rendőrt is, aki segített nekik a csempészésben. Kiderült, hogy a banda hó napok óta rendszeren úzi a dinárcsempészés nemes mesterségét.

Nagyvárad

— **Lepadatu miniszter Nagyváradon.** Lepadatu vallásügyi és művészetügyi miniszter szombaton délelőtt Nagyváradra érkezett. A miniszter innen Kolozsvárra utazott, de hét főn újra visszatér Nagyváradra, hogy a román írók előadásán résztvegyen. Ez alkalommal arról is tárgyalni fognak, hol játszik majd a nagyváradi magyar színtársulat márciusban, amikor a román színészek lesznek ott vendégszereplésen. Felvetették azt az eszmét, hogy a magyar színtársulat ez alkalommal Bukarestbe menjen vendégszereplésre.

— **A jogakadémia garantálja a zsidó diákok épségét.** A jogakadémia delegátusa elhatározta, hogy minden körülmények között megvédi a zsidó diákok testi épségét. A rendezendő diákokat kizárják az egyetemről.

— **Magyar tanítók a Regátban.** A román nyelvű vizsgák eredményeképpen a tanügyi hatóságok 17 magyar tanítónőt Turnu Magurelebe helyezték át egy évi gyakorlatra. Az elhelyezett tanítónők a mai napon el is utaztak új állomáshelyeikre.

— **Száz bihari tisztviselőt bocsátanak el.** Popovici biharmegyei prefekt tudomására hozta az érdekelteknek, hogy a vármegyei magyar tisztviselők közül negyvenet, a városiak közül hatvanat bocsátottak el, mivel a román nyelvű vizsgán nem feleltek meg a követelményeknek. A korábban véglegesített tisztviselők ellen pedig nyelvi tudásuk hiánya miatt fegyelmi eljárást indítanak, aminek a vége nyugdíjazás lesz.

— **A nagyváradi vasöntődében megállt a munka.** A nagyváradi vasöntődében ma sztrájk tört ki. A munkabeszüntetésre az adott okot, hogy a gyár esztendőszünetében dolgozott egy Mayer nevű előmunkás, aki az ifjúmunkásokat ütötte. Ma reggel is fel pofozott egy tanoncot, akit az egyik munkás védelmébe vett, mire Mayer ezt a munkást is megütötte. Az inzultusra a gyár munkásai követelték a gyártulajdonostól, hogy Mayert és a többi idegen honosságu munkásokat bocsássa el a gyár szolgálatából és ezzel egy időben kivonulnak a gyárból. Mivel a gyár tulajdonosa azt hitte, hogy zavargások lesznek, értesítette a rendőrséget, ahonnan nagyobb számú rendőrlégénységet küldtek ki. A munkások kijelentették, hogy mindaddig, míg idegen állampolgárságu munkások vannak a gyárban, nem dolgoznak.

— **Kilakoltatják a pénzügyigazgatót.** Bolchis Viktor pénzügyigazgatót felettes hatósága állásától felmentette. Egyben a vezérigazgatóság megkereste a lakáshivatalt, hogy a volt pénzügyigazgatót lakásából lakoltassa ki. A kilakoltatást ma meg is kezdték, holott időközben Bolchis Viktort állásába újra visszahelyezték.

— **Vadászat halottja.** Hasas Gavrill görögkeleti lelkész vadászatán véletlenül lelőtte az egyik hajtóját. A szegény hajtó, az emberi passzió áldozata, azonnal meghalt.

Vasut nélkül maradnak a szerb-román határmenti községek

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A múlt évben történt román-jugoszláv határrendezés igen sok kérdést hagyott megoldatlanul, amelyek a határmenti lakosságot állandó izgalomban tartják, s amelyeknek megoldásával az illetékes hatóságok — érthetetlen okokból — még mindig késlekednek. Ilyen kérdés a Romániához került községek vasúti forgalma is.

A határrendezés következtében a legtöbb határmenti község vasúti összeköttetés nélkül maradt, s a legtöbbnél a helyzet az, hogy ha az egyik község lakói a szomszéd községbe akarnak menni, úgy ezt csak utlevél váltással és jugoszláv

— **Betörők a színház büfféjében.** Ma éjszaka ismeretlen tettesek betörték a színház első emeleti büfféjébe, ahonnan tizenhat ezer lej értékű dezeret elloptak. A tettesek kiderítésére a nyomozás folyik.

Nagyvárad

— **Mezőgazdasági gépárverés.** 1919-ben a hadsereg mezőgazdasági gépeket hozott Nagyvárolyba. A gépeket a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére bocsátották, majd a megyei likvidáló bizottság háromszor árverést hirdetett rájuk, de az árverés mindannyiszor eredménytelen maradt. A gépekből azóta sokat elloptak, egy részük pedig tönkrement. A megmaradtakra most új árverést hirdetnek.

— **Nincs forgalom a pénzügyigazgatóságnál.** A pénzügyigazgatóság forgalma jelentékenyen csökkent. Az adókat nem fizetik, a régi községi illetékekből alig tíz százalékot hajtottak be.

Csikszereda

— **Ritka vadászsikmánya.** Dr. Hirsch Hugo csikszeredai ismert operatőr Csikszentimre község határában fekvő Vermet erdőben fél óra leforgása alatt két medvét lőtt le. Az egyik medve fekete és nyolc éves, a másik barna és hat éves.

— **Az Oltáregylet estélye.** Az Oltáregylet Csikszeredán december 16-án műsoros estélyt rendez.

— **Dicsőretek kaptak a magyar törvényszéki tisztviselők.** Dr. Brimbu a törvényszékek és járásbírók főfelügyelője egy hétig tartó hivatalos vizsgálat után tegnap befejezte működését Csikszeredában. A törvényszéknél, járásbírósnál és telekkönyvnel megejtett vizsgálat során legnagyobb megelégedésének adott kifejezést, ugyancsak azért is, hogy a bíróság magyar tisztviselői az államnelyelvének elajánlásában dicsőreteméltó előhaladást tettek. Dr. Brimbu tiszteletére Dr. Vasu Alexander ügyvéd, volt vármegyei prefekt, a megértés útján haladó csiki románság vezető egyénisége tegnap este bankettet adott, melyen a csikszeredai bírók és ügyvédek igen nagy számban jelentek meg.

Nagyszeben

— **A nagyszebeni magyarság gyászja.** Emeltette már a Brassói Lapok, hogy milyen fájdalmas veszteség érte Nagyszeben város magyarságát dr. Kálmán Rezső ügyvéd elhunytával. Az elhunyt elnöke volt a Nagyszebeni Magyar Polgári Körnek és a szebeni Magyar Párt intéző és végrehajtó bizottságának tagja, majd minden szebeni magyar egyesület választmányának, ugyancsak a törvényhatósági bizottságnak és a hadirokkantak egyesületének. Dr. Kálmánt negyvenkét éves korában ragadta el a halál szeretetei és rengeteg számú tisztelői köréből. A nagyszebeni magyarság egyik vezetőjét gyászolja benne. Temetésére az egyesület lobogó alatt vonultak ki. A Polgári Kör nevében Simó József, ref. isk. igazgató bucsuztatta el kegyeletos szavakkal, majd szeretett Polgári Körnek tagjai vállukon vive ki meghalt elnöküket utolsó nyughelyéhez s a zászlóval mint utolsó üdvözlést a gyászfátyol behullt a sírba, a dalárdák bucsu gyászdala közben hullottak a hantok nemes, mindég a magyarságért dobogó halálra kínzott szívére.

Akinek két felesége van, de egy sincs

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Érdekes házassági pörben hozott ítéletet tegnap az országos törvényszék válpöri tanácsa. Az előzmények már 1890-ig nyúlnak vissza, amikor W. János építőmester egy Przemysl közelében levő helységben megismerkedett egy ortodox zsidó leányával, akibe beleszeretett és az apa hosszas vonakodása ellenére feleségül vette. A leány elhagyta a szülei házáat és véglegesen elvitte Galicianak Medika nevű községébe. Miután a katolikus pap itt előkészítette a katolikus vallásra a leányt, ez áttért és megtörtént az esküvő. A szerelmi házasság azonban néhány esztendő múlva véget ért és kimondották az ágytól és asztaltól való elválást.

Három évvel ezelőtt az építőmester újra meg akart nőülmenni Bécsben és ebből a célból megszerezte az első házasság alól való diszpenzációt. Amikor ezt megkapta, megtörtént az esküvő, amelynek érvényességét azonban az első feleség megtagadta. A férj erre azzal felelt, hogy kétségbevonja az ő első házasságának érvényességét, mert semmi bizonyíték sem volt arra nézve, hogy első felesége kilépett volna a zsidó vallás kötelékéből.

Bécs országos törvényszéke elé került ez a vitás ügy, és a válpöri tanácsnak kellett eldönteni, hogy a két házasság közül melyik az érvényes? Stiglauer doktor, az építőmester képviselője, ugyszintén Samosch doktor, a második házasságának hivatalból kirendelt védője a diszpenzációs házasság érvényessége mellett kardoskodtak és rámutattak arra a tényre, hogy a diszpenzációt törvényszerűen az országos hatóságok adták meg. Ezzel szemben Medak doktor az első feleség képviselője és Siegel doktor, az első házasságának hivatalból kirendelt védője kétségbevonták a második házasság érvényességét, miután az első házasság a katolikus rítus szerint ment végbe, amely házasság ennél fogva felbonthatatlannak tekintendő. Igaz ugyan, hogy a háborús összeomlás következtében nem lehet többé megszerezni a bizonyítványt arra nézve, hogy az első feleség tényleg kilépett-e a zsidó vallás kötelékéből, de a keresztlevel és az esketési bizonyítvány amellelt tanuskodik, hogy ez megtörtént.

Hosszas tanácskozás után a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az aszszonynak a katolikus vallásra való áttérését elfogadták és az 1899-ben kötött házasságot hirdette ki érvényesnek. Ennek az ítéletnek következtében a szegény építőmester abba a furcsa helyzetbe került, hogy két felesége van, de egy sincsen.

Kedden lesz ítélet az Eskütt-pörben

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Eskütt-pör mai tárgyalásán Tömör Angela védője, Ruppert Rezső beszélt. Bizonyítgatja, hogy Eskütt a vesztegetőkkel volt olyan jóviszonyban, hogy nem kellett neki közvetítő. Ezután Eskütt Nagyatádi emléke nevében kérte az ügyészt, hogy vonja vissza az ellene benyújtott vádiratot. Azt állította róla, — mondotta — hogy Nagyatádi halálának okozója volt. Elismeri, hogy Nagyatádnak, a ki súlyos helyzetekben soha sem vesztette el lélekjelenlétét, ez az ügy siettetette összeomlását. A védő válasza után az elnök bejelentette, hogy az ítéletet kedden hirdetik ki.

Rövid hírek mindentelől

BUDAPEST. A hivatalos lap mai száma közli a magyar-román kereskedelmi szerződésről, a letéttartozások és az árvapénzek kezeléséről szóló egyezményeket. A kereskedelmi szerződés a legtöbb kedvezmény alapján áll.

PARIS. Chamberlain angol külügyminiszter eredményes tanácskozások után ma Rómába utazott.

BERLIN. Fokvárosból érkezett jelentések szerint a Move folyó völgyében dus gyémánt mezőket fedeztek fel.

LONDON. Az angol valuta állandó esése ellenére a magyar kölcsön árfolyama 94 és háromnegyedre emelkedett. A Financial News szerint a beruházási kölcsönök között a magyar vezet.

PARIS. A kormány megengedte, hogy a német újságírók a kamara ülésein megjelenhessenek.

BUDAPEST. Báró Petricsevich Horvát Emil népielőli államtitkárt a kormányzó a második fizetési osztály jellegének adományozásával miniszteri rangra emelte.

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla
Kolozsvári fiókszerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (v. Wesselenyi Miklós-ucca) 22. — Telefon 6-36.
Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.
A Brassói Lapok egyes példányának ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejjel drágább; Ausztriában 3000 o. K., Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Hétfő, december 8.

Katolikus naptár: Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepe. — Protestáns naptár: Mária. — Görög naptár: Patáp. — Izraelita naptár: 5685. Kislev 11.
A nap kel 7 óra 39 perckor, nyugszik 16 óra 34 perckor.

Kedd, december 9.

Katolikus naptár: Leokádia szűz vértanu. — Protestáns naptár: Natália. — Görög naptár: Boldogasszony fogantatása. — Izraelita naptár: 5685. Kislev 12.
A nap kel 7 óra 40 perckor, nyugszik 16 óra 34 perckor.

Szerda, december 10.

Katolikus naptár: Melkiádesz. — Protestáns naptár: Judit. — Görög naptár: Ermogén. — Izraelita naptár: 5685. Kislev 13.
A nap kel 7 óra 42 perckor, nyugszik 16 óra 34 perckor. Legközelebbi holdváltozás: holdtölte december 11-én 9 óra 3 perckor.

Időjárás: Hidegebb idő várható helyenként csapadékkal.

Felhívás a Magyar Párt brassói nagygyűlésének kiküldetéséhez!

Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozatának a december hó 14-iki nagygyűlés alkalmából alakított elszállásoló bizottsága arra való tekintettel, hogy az érkezők részére magánházaiknál biztosított lakás, kéri a nagygyűlési kiküldötteket, hogy lehetőleg oly vonatot vegyenek igénybe, amely nappal érkezik Brassóba, hogy a szállásadók inkomodálása elkerülhető legyen. A kiküldöttek megérkezésük után szíveskedjenek az állomási érkezési oldalon tartózkodó fehér-karszalagos bizottsági tagoknál, vagy az állomás mellett levő Fehérő szállodában működő kirendeltségnek jelentkezni, ahol szálláshelyeik címét és elszállásollási jegyeiket megkapják.

Az érdekeltek egyébiránt mindennemű elszállásollási ügyben forduljanak közvetlenül Joó Győző igazgatóhoz, Kut-u. 11.

— A Brassói Lapok legközelebbi száma a hétfői ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg.

— Megünnepelték Lupu dr. névnapját. Bukarestből telefonálják: Ma, Miklós napján, a parasztpárt meleg ünneplésben részesítette a párt vezérét, Lupu Miklós drt. A párt tagjai az Amicitia termében bankettet rendeztek a népszerű politikusi tiszteletére.

— Merényletet kíséreltek meg a dornavatra-jakobeni vonat ellen. Bukarestből telefonálja tudósítónk, hogy Csernovicból érkezett jelentés szerint a Jakobeni és Dornavatra közötti vasúti vonalon az egyik pályaudvar dinamitot talált, amely úgy volt a pályatestre helyezve, hogy az a legközelebbi vonatot feltétlenül felrobbantotta volna. A nyomozás a dinamitos merénylet után megindult.

— Vall a haimari tümegyilkos. Berlinből jelentik: Bár Angerstein a tömeggyilkos bányaigazgató vall, tettének oka megis homályos. Ismerősei állítják, hogy családjával a legjobban egyetértett és szerényen élt. Azt mondják, hogy tettét azért követte el, mert 4100 aranymarkát elcsikkasztott és akik erről a dolgról tudtak, mind legyilkolta. Egyes orvosok véleménye szerint Angerstein gyilkolási mániában követte el tettét.

— Alig van író a világirodalomban, aki nek könyvei egyszerűbbek volnának, mint Jack London mely emberi megérzéssel, egyszerű meglátással és szeniális művészi képességgel megírt könyvei. Minden munkája egy-egy valóságos gyöngye az emberiségnek. Magyar nyelven megjelentek közül ajánljuk a következőket: A csodatevő szerelem 100 lej. A Darrier cirkálón 80, A kóbor csillag (a mai börtönélet megrázóan érdekes rajza) 300, A lázadók 130, Essak odisszeája (A farkas fia) 130, A hold völgye 260, Az országot 120, A vadállat 60. Postai megrendeléseket azonnal elintézzük. Brassói Lapok könyvostálya. — Dr. Gráf Gusztávné fogászati műtermé Lensor 27. II. em. Rendel 10—12-ig.

— Ujból merénylete készült Bethlen miniszterelnök ellen. Budapestről táviratozzák: A budapesti rendőrség letartóztatta Hornyacsék Istvánt, akit a Páris mellett székelő magyar kommunista komité azzal a megbízással küldött haza, hogy Bethlen ellen merényletet kövessen el. Hornyacsék elfogatása után azonnal részletes vallomást adott.

— Sir Lee Stack özvegyének nem kell kárpótlás. Kairóból táviratozzák, hogy az egyiptomi angol hadsereg meggyilkolt főparancsnoka, Lee Stack tábornok özvegyének az angol kormány kétszáz ezer font sterling kártérítést ajánlott fel. Az özvegy a felajánlott összeget nem fogadta el, s kérte az angol kormányt, hogy a pénzt ossza fel a szegények között.

— Okirathamisítással vádolt vezérigazgató. Budapestről jelentik: Molnár Sámuel a budapesti általános gabonakereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatója ellen az Aoldingus-bank okirathamisításért és csalásért feljelentést tett. A feljelentés szerint Molnár bonokat és csekket hamisított. A gabonakereskedelmi részvénytársaság differenciái közel 50 milliárdot tesznek ki.

— A legújabb divattal állandóan lépést tarthat, divatizlése napról-napra fejlődni fog ha állandóan figyelemmel kíséri a legjobb szabásmintás divatlapot: a Legújabb Divatot. (Die Schöne Wienerin). A legfrissebb 11. sz. már megrendelhető a Brassói Lapok könyvostályánál. Ára 25 lej. Állandó előjegyzéseket úgy a Legújabb Divatra, mint a szintén havonta megjelenő Record és a Perfekt Mode című divatlapokra elfogadjuk. Az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen szállítunk.

— Modern Mozgó. Érdekes és szenzációt keltő műsort állított össze csupán egy napra vasárnapra az igazgatóság. Este Hajza az örökség után, hatalmas kalandor drámát vitetik a legjobb és a legkitünőbb amerikai színészekkel a főszerepekben. Ezenkívül egy nagyszerű kétfelvonásos vígjátékot is vetítenek. Délelőtt pompás és szórakoztató gyermekelőadás keretében hét felvonás vígjáték lesz bemutatva, azonkívül minden látogatónak a helybeli Stollverk gyár gyártmányaiból cukorkakóstoló ad. Hétfőn lesz a monummentális Bella Donna. Egy méregkeverő története című filmbemutatója Pola Negri a főszerepben a legkitünőbb szerepét játssza.

— Az előrehaladásnak megfelelően, fővárosi mintá szerint műtermemmel berendeztem felvételekre villanyfény mellett. Ezáltal azok kellemes helyzetben vagyok a napfénytől függetlenül borus időben és este is fénykép felvételeket készíteni, melyeket a napfény mellett készült felvételektől nem lehet megkülönböztetni. A tisztelt városi és vidéki közönség ezáltal bármikor lefényképezteheti magát és nincs rákényszerítve egy szép napot bevárni. Naponta fényképfelvételek villanyfény mellett este 6 óráig, később csak előre bejelentésnél. Lang Henrik fényképészeti műterme, Brassó, Kapu-ucca 52 szám alatt. Telefon 746.

Ingyen, költségmentesen

meggyőződhetik róla, mily
nagyyszerűen tisztítja
beleit, hogy

frissíti egészségét
és hogy áditi fel testét a

KOPROL

íóizú csokoládé vértisztító.

Teljesen
ingyen kap egy
próbát, ha címet közli a

„GEA” KRAYER labora-
toriummal, Timișoara, 49. szám.

Megszüntetik a brassói tankerületi főigazgatóságot

Hir szerint takarékoskosságból a nagyváradit is feloszlatják

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Blaga József dr. brassói kerületi főigazgatónak főesperessé történt megválasztása és szombaton történt beiktatása fontos változást idézett elő a brassói kerületi inspektorátus működésében is.

Anghiescu miniszter, mint értesülünk, december elsejével Blaga Józsefet felmentette állásától és azóta a kerületi ügyeit a többi inspektorral együtt Orasan felügyelő intézi. Blaga dr. állására egész sereg tanügyi férfiú tart igényt mind Brassóból, mind a regáthból, s már hetek óta folyik a harc a pozícióért.

Most azonban arról értesülünk, hogy a miniszter nem szándékozik betölteni a brassói főinspektori állást, mert az a szándéka, hogy

a brassói kerületi inspektorátust egészen megszünteti, illetőleg beolvasztja a nagyszebeni kerületi főigazgatóságba,

aminek következtében a brassói hivatal tisztviselői is Nagyszebenben folytatnák működésüket.

Mondanunk sem kell, hogy a miniszternek ez az esetleges intézkedése nagy kárára volna az ügynek, mert a brassói kerület (Brassó-Háromszék-Csik-Fogarasmegye és Prahova-Ploesti) olyan nagy, hogy szükség szerint önállóan kell lennie, s mivel a nagyszebeni kerület is nagy, annak további megterhelése éppen nem kívánatos. Brassót mint tankerületi központot meg kell tartani.

Információnk szerint arról is szó van, hogy a nagyváradit kerületi főigazgatóságot is megszüntetik, de hogy melyik más kerületbe fogják beolvasztani, arra nézve még nem történt határozat. A tankerületek megszüntelése kizárólag takarékoskassági szempontból történne.

Tanulmányok egy örmény tanulmányhoz

Bukarestben nincsenek mohamedán perzsák

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Volt Bukarestnek egy roppant népszerű perzsa követe, akit kormánya Kairóba helyezett át s egyidejűleg megszüntette a bukaresti perzsa követséget.

A legutóbb lefolyt perzsi események, a hasonló módon lefűszódott egyiptomi gyilkosság arra késztették, hogy egy autentikus perzsa személyiséghez folyamodjak felvilágosításért.

Nagy volt az örööm, midőn megtudtunk, hogy van Bukarestben perzsa konzulátus. A Strada Clementben, egyszerre csak szemembe tűnik egy disztesen aranyozott címűtábla: „Consulat Impérial de Perse.” Becsengetek. Szemtől-szembe állok a konzul urral, egy köhögős, szembajos, különben nagyon kedves öreg bácsival. Fránciául beszélünk. Szívélyesen válaszol kérdéseimre s midőn megkérdem tőle, hogy mohamedán létére miként vélekedik az Izlamban egyre jobban terjedő mozgalomról, a konzul ur a legnagyobb csodálkozással mondja:

— De hiszen én nem vagyok mohamedán.

— Hát vannak nem mohamedán perzsák is?

— De én nem vagyok perzsa.

— ???

— Nem. En német származású vagyok. Bleimayer Károlynak hívják.

Lehültem. Majd ismét kötelességérzetből vezéltetve újra a perzsa után kérdezősködöm.

— Tessék Strada Baratiu 15. szám alá menni s ott határozottan talál franciául beszélő perzsát.

Hamar megtalálom a címet. A helyiség egy nagy főfűzűt. Odavezetnek a perzsa kolónia elnökéhez.

— A Brassói Lapok szerkesztője vagyok!

— Örvendek, Blumenfeld vagyok. A

— Uram, nekem egy autentikus perzsára van szükségem.

Széduletes meglepetés. Mit tegyek?

— Ami perzsa az én kolóniámban van, az leginkább uccai árus s nem igen adhatna önnek interjút. Azonfelül inkább örmények, meg »mások« vannak az én kolóniámban.

— Es ön, Blumenfeld ur, ön perzsa?

— Nem, én bolgár vagyok.

Megörzöm hidegvérem.

— Honnan vegyek egy perzsát?

— Tessék Dzsaburov, Calea Victoriái szőnyegkereskedőhöz menni, annak a veje roppant intelligens fiú és perzsa.

Dzsaburov urnál vagyok.

— Dzsaburov ur, hol a veje.

— En vagyok Dzsaburov ur veje.

— Es ön adhat felvilágosítást a perzsa viszonyokról?

— Nem foglalkoztam soha Perzsiával. Legfeljebb perzsa szőnyegekkel, de azok is innen, a szomszédoktól jönnek.

— Ön mohamedán?

— Nem, én ortodox vagyok.

— Hát vannak ortodox perzsák is?

— En örmény vagyok.

Es a legnagyobb hidegvérrel kérdem:

— Mondhat ön valamit az örmény viszonyokról?

— Nem. de itt van a bukaresti örmény kolónia hivatalos lapja NOR ARCHALOIS (Uj virradat) tessék felkeresni Levonian urat s ő majd adhat önnek felvilágosítást.

Igy lett az én perzsa intervjúmból egy komoly örmény tanulmány.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

Csak az „OLLA” névvel minnit valódi.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Perirott-Csaba, Kmetty, Cs. Graber Margit

Budapesti művészek tárlata Aradon

Az imperiumváltozás óta Erdély kultúrája igen érdekes életet él. Ezideig Erdély volt Magyarországnak az a része, amely, va lámiyen ősi tehetőség vagy mondjuk talán átok következtében legfőkényebb volt minden kulturmegnyilvánulással szemben és a székely őserő hatalmas méhe magabafogott és megtermékenyített mindent. Ami Pesten keresztül a nyugatról beáramlott. Evszázadokon keresztül Erdély volt a magyar kultúra legerősebb vára. Ez a kultúra ma is megvan, csak hogy a változott viszonyok következtében nem megy előre, hanem ott áll ma is, ahol hat esztendővel ezelőtt volt. Vannak kultúrtörökvések, de ezek, hogy ugyanondjam, nem elsőrendű aktivitásuk. Nem előre visznek, hanem inkább oldalt. A meglevő eredményeket igen értékesen használják fel, újat azonban nem adnak, mert nem is adhatnak, hiszen mindaz, ami az új utak felé terelné az erdélyi teremő génuszt, mind az ma nem juthat ide.

Ezért, az európai hírnévtől eltekintve, különösen jelentős ez az aradi tárlat, melyen a modern magyar festőművészet három kiválósága mutatja be azt a fejlődést, melyet tízezer óta a piktúra tett. Egyéniségük és művészetük vetítójén keresztül megmutatják a fejlődés új irányát és hosszú esztendőök véletlenül maradt termőföldje szón jasan issza be az új magot.

Perirott-Csaba Vilmos festője neve már jóval a háború évei előtt előkelő helyet foglalt el a magyar festőművészetben. Egyik legértékesebb tagja volt mindég a magyar festőgárdának, akit az elért eredmények nem csábítottak megállásra, aki nem csinált üzletet a babérkoszorúkból, hanem aki olthatatlan belső tüzekben égve; a folyton-új keresésével próbálta ezt a tüzet eloltani. Dícséretére legyen mondva, hogy ez a természete nem változott. A századelejei évek

szionisták színorgiáin keresztül, elhaladva minden irány, elv és dogma mellett, teljesen egyéni előadásmódot teremtett magának, a formák leegyszerűsített vázolásával, színekben és megoldásban fejezve ki az impressziók és jelentőségek saját énjén át-szűrt következményeit. Kmetty János a fiatal magyar festőgeneráció nagyszerű hajtása. Színeket Párisból hozott magával, de az egyénisége a kemény cél felé haladása és a művészetének mindenáron való függellenítése mindattól, ami dogma és nein egyéniség, ez tipikusan magyar benne. Kmetty nemcsak a művész szemével látja az életet, hanem a sok mindenen keresztül tört és sokat tanult ember szemével is sőt ez a második látása gyakran háttérbe szorítja az elsőt és a képeinek mondanivalójában a formák éles jelzésével, a végességek és a körülhatároltságok ösztönszerű kikeményítésével sokszor szinte rideg puritánsággal kezeli a témáit.

Cs. Graber Margit egészíti ki az érdekes triót. Színkezelése sok tekintetben rokon Perirott-Csabáéval, de művészi teljesítménye teljesen önálló és egész. Szinte páratlanul erős a kifejezése, minden ecsethúzásában teljesen férfias, akiből egészen hiányoznak azok a női halványosságok amik a legtöbb festőnő a férfikollégáik mögé helyezik. Teljesen egyenrangú tagja a tárlatnak, aki a két férfinőművész egymástól távolálló speciális stílusát a maga kiegyenlített modorával kellemesen tartja egyensúlyban.

R. K.

SPORT

Bécsben eltörlik az amatőr fotballeajnokságot

A Wiener Fussbal Verband megbeszélésre hívta össze az első és második osztályú egyesületek elnökeit, pénztárosait és a futbalszakosztályok vezetőit. Ezen az ülésen Meisl Hugó szövetségi kapitány szólt fel és kijelentette, hogy az amatőrizmus a mai formájában tovább nem tartható fenn. Az egyesületeknek szerinte szint kell vallani, mert az amatőrség ürügyével nem szabad továbbra is az álamatőrséget folytatni.

Az osztrák szövetség azt akarja, hogy az egyesületek őszinték legyenek, mert egy pilanatig sem tűrhet, hogy amatőr egyesületek különféle ürügyek alatt jutalékokat adjanak játékosaiknak. Amíg az egyesületek a bajnoki pontokért menő küzdelemhez ragaszkodnak, addig Meisl nem hiszi, hogy azok tiszta amatőr játékosokat szerepeltetnek csapatukban. Fontosnak tartja ezért, hogy az amatőr bajnokságot szüntessék meg.

Meisl szenzációs felszólalását élénk vita követte és végül a jelenlevő egyesületi vezetőberek csaknem kivétel nélkül helyeselték az indítványt.

Sportkörökben bizonyosra veszik, hogy Meislnek a terve rövidesen megvalósul.

(x) A futball legújabb áldozata. Bécsből jelentik: Két héttel ezelőtt a Wiener Kicker egy fiatal játékos, Anton Frey az Amateure X. elleni mérkőzés alkalmával szerencsétlenül járt. Az ellenfél egy játékosával összeütközött és ájultan maradt a küzdőtérén. Beszállították a Stefániekórházba, ahol az orvosi vizsgálat bészakadást állapított meg. Azonnal megoperálták. Az utolsó napokban hasártya- és mellhártyagyulladás lépett fel és a szerencsétlen játékos tegnap este kisenvedett. Rövid idő alatt ez már a második halálos áldozata a futballsportnak. A hatóságok erőlyes lépésekre készülnek a mind jobban eldurvult futballjátékkal szemben. Itt az ideje, hogy végre már rendet teremtsenek a bécsi egyletekben.

(x) Magyar csapatok külföldön. Az FTC nek több olasz egyesülettel sikerült olyan megállapodást kötnie, hogy karácsony után Olaszországba utazik a csapat. Az eddigi diszpozíciók szerint december 31-én és ujév napján játszanak egy-egy mérkőzést, de nem lehetetlen, hogy a program még bővülni fog. — Az MTK karácsony két napján Lipcsében és Drezdában játszik.

(x) Sváje nem vesz részt a prágai kis olimpiádon. A csehszlovák futbalszövetség hivatalos lapja közli, hogy Sváje a Prágában 1925 év nyarán tartandó nemzetközi futballjátékokra való meghívást elutasította. Mint ismeretes, a nemzetközi futbalszövetség Prágában tartandó kongresszusa alkalmával Ausztria, Németország, Sváje és Csehszlovákia részvételével nemzetközi játékokat terveztek Sváje kilépésével minden valószínűség szerint Magyarországot igyekeznek megváltani a kis futballolimpiad számará-

MEZŐGAZDASÁG

Gazdasági teendők a kertészetben
december havában

Diszkertben. Fa és cserje csoportok esetleges ritkítására most az idő. Álló és sorfák most takarítandók és idomítandók. A pázsintok félig korhadó trágyával behintendők. A rózsák előbb száraz lomb, azután száraz trágyával behintendők, azonban nem kell azokat tömören letakarni.

Csendes meleg időben délben a hidegház rövid időn át szellőztetendő. Cserép növényeken a föld fellazítandó a virág cserepek tisztára letakarítandók. A növényeket tisztítani és szükséglet szerint fel kell kötni.

Megkezdjük a acmelliák, azáleák, orgonák és hagymás növények hajtását.

Gyümölcsös kertben: Kiszáradt fák eltávolítandók. A gyümölcsfák töve megtrágyázandó. Befejezendő a hernyózás. A fiatal gyümölcsfákat nyulrágás ellen biztosítani kell.

A gyümölcsfákat a mohától novemberben ismertető módon kell továbbtisztítani.

A dió, mogyoró, mandula, barack; szilva; meggy, cseresnye, lédáka, hordóba vagy kádba rakva — fagymentes helyen, — pincében homok közé rétegelve állandóan nyirkosan (de nem nedvesen) tartandó.

Most készítjük el a gyümölcsfák számára az új számozási és felirati táblákat. Gondoskodunk a tavaszra szükséges kötöző és oltó anyagokról. Nagy havazások után a hó a fákról azonnal lerázandó.

Zöldséges kertben: Telelő szekrények, melyekbe fiatal növényeket, vagy zöldséget helyeztek el, nappal sűrűen szellőztetendők. Éjjeli fagyok ellen kellő gyékény vagy szalmafonatokkal óvandók meg. A déli órákban a zöldségpincéket óvatosan szellőztetni kell. Gyökernövények forgatandók. Hibás, vagy romlásnak indult példányokat el kell távolítani.

Ha megfelelő helyiséggel rendelkezünk, telepítsünk sampionagyásokat. Félmeleg szekrényekben, saláta, korai kalarabé, virág kel (karfiol) elvethető lehetőleg apró és alacsony cserepekbe, hogy a melegágyi korai üdészeti palántákat pótolni lehessen.

Feltesleges zöldségmagkészletünk most takarítandó, osztályozandó, csomagolandó és értékesítendő. A hiányok beszerzéséről most kell gondoskodni. Kijavítandók a melegágyi kerek, ablakok és takarók. Kiváló gond fordítandó arra, hogy egyéb gyékény és szalma takaró készletünk rendben legyen. Hiányok itt is most pótolandók.

A szőlőben most trágyázunk, forgatunk és a hiányokat pótoljuk.

A pincében a megtisztult borokat lefejtjük. A méhesekben gondoskodunk, hogy a kaptárak nagy hidegek ellen óva legyenek.

(—) A tojás kiviteli vámjának emelése. A baromfi tenyésztők nagy kárára a kincstár a tojáskivitel lehetetlenné tette, mivel a kiviteli vámot 1.50 lejről 3 lejre, vagyis 100 százalékkal emelte.

(—) Magas kiviteli vámmal állja útját a kormány a gabona és állatkereskedelemben. Az alacsony áru import cukor beözönlésének engedélyezésével pedig megöli a cukorrépa termelését.

(—) A cukorrépa beváltási árát a kormány megállapította. A gyárban való átadás esetén fizet a gyár mázsánként 150 lej — A vasúti állomásokon átvett répa átvételi ára zonánként (távolság szerint) változik p. o. I. vasúti zónába átadva 100 lej. Az I. zónán túl eső állomásokon átvett répáért fizet a gyár mázsánként 95 lej, stb.

Hirdesse meg árult a „Brassói Lapok”-ban és özönével kapja a rendelést, mert a „Brassói Lapok”-at mindenki olvassa.

KÖZGAZDASÁG

Tisztességes viselkedésre
intik a kalauzokat

Az üzletvezetők konferenciájának határozatai — Vasárnapi rakodás — Új egyenruhát kapnak a vasutasok

(A Brassói Lapok munkatársától.) Az államvasutak kerületi üzletvezetőseinek vasutigazgatói legutóbb Bukarestben konferenciát tartottak, amelyen több rendeletet léptettek életbe a román vasutak megrendszabályozásának tendenciájával. Az üzletvezetők értekezlete elhatározta, hogy a kocsik kirakodási és berakodási idejét hat óráról 12, illetve 24 óráig hosszabbítja meg, mert az eddigi rakodási idő rövidsége miatt csak fél munkát lehetett végezni. Egyben afelől is intézkedés történt, hogy a CFR kocsijai vasárnap is felvehetnek és leadhatnak árut.

Azt is elhatározta a konferencia, hogy az öt hónap óta visszatartott utiszámlákat legközelebb folyósítani fogják. Az ugynevezett prémiumból ezentúl a központi tisztviselők is annyit fognak kapni, mint az állomások al kalmazottai. Mivel a vasut külszolgálati emberei teljesen tönkrement, kopott és elformátlanodott ruhában járnak, ami az államvasutak presztizsét is sérti. A konferencia tehát lépéseket tesz abban az irányban, hogy a külszolgálati vasutakat vadonat új uniformissal lássák el.

A CFR tisztviselők nehéz anyagi gondjainak csökkentése végett az üzletvezetősek gondoskodni fognak fogyasztási szövetkezetek létesítéséről, ahol a vasutasok a rendelkezésükre álló pénzükkel megvásárolhatják a szükségeseket.

Kimondották a vasutigazgatók, hogy a jövőben a vasúti fegyelmi bíróságoknak is igazodniuk kell a köztisztviselői törvény szelvéhez és azokat a vasutasokat, akik ellen valamilyen bírói eljárás indul, nyomban fel függesztik állásukból.

A vezérigazgatóság a jövőben nagyobb gondot fog fordítani a személyvonatok fűtésére. Az üzletvezetőseknek és vontatási osztályoknak minden állomáson kötelességük megvizsgálni a mozdonyok manométereit. A vonat csak akkor indítható el, ha a hő az utolsó kocsiig el van vezetve. A jövőben a vegyesvonatokat is fűteni fogják s ezért ezen túl a mozdony után a személykocsik következnek s a teherkocsik csak ezek után kapcsolhatók.

Végül arra intik a kalauzokat, hogy az utazóközönséggel szemben mindenkor a legnagyobb tisztelettel viselkedjenek, hangosan kiáltás minden állomás nevét és ügyeljenek a kocsik tisztaságára.

(—) A galaci keresk. kamara az Európai Dunabizottság feloszlását kívánja. A galaci kereskedelmi és iparkamara a minap igen nagyjelentőségű ülést tartott, amelyen az Európai Dunabizottság feltűnést keltő állásfoglalása került szóba, amellyel indirekt módon felemelte a Dunacsatorna hajózási díjtételeit. Az érdekelt körök amiatt attól tartanak, hogy a hajók egészen elfogadják kerülni Galac és Braila kikötőket, s más utat választanak, előnyben részesítve a román kikötő helyett talán éppen Oroszországot. Így a Dunabizottság a román kikötőknek jeleltékény károkat okoz. Energikus akció megindítását követelik ezért az Európai Dunabizottság ellen, amelynek az egész ország adófizetője, amely azonban — a galaciak szerint — ellenszolgáltatásul megöli az ország közgazdaságát.

(—) Felemelték a baleseti járulékot. A munkaügyi miniszter hozzájárult a munkásbalesetek után fizetendő nyugdíjak és járadékok felemeléséhez. Az alapnyugdíjat ennek megfelelően 5 és fél százalékkal felemelték.

A MAI PÉNZPIAC

Szombat, december 6.

A világpiacon gyenge hullámmal folytatódik az eddigi irányzat: a dollár s a vele kapcsolatos valuták lemorzsolódása. A magyar korona szilárd, míg a francia franknál meglepetésszerű s kérdéses esés állott be.

A belső piacon a román ünnep miatt a forgalom szünetelt.

(—) Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárastól való eltérések.) Zárás: egy dollár 5.16 és egynegyed (—egynelc), egy angol font 24.17 (—2), száz francia frank 27.90 (—57), száz olasz líra 22.40 (+5), száz cseh korona 15.61 és egynegyed (+3 és háromnegyed), száz dinár 7.65 (+7), száz leva 3.75 (—5), száz lej 2.50, tízezer magyar korona 0.70 (+egynegyed), tízezer osztrák korona 0.7260 (—10), száz járadékmárka 122.80.

MEGJELENTEK a Brassói Lapok napjtárai!

Évről-évre tökéletesedve a Brassói Lapok 1925. évi napjtárai úgy tartalom mint kiállítás dolgában a lehető legtökéletesebbet nyújtják.

Mindenki

gondoskodjék idejekorán a jövő évi napjtárokról, mivel a nagy kereslet miatt már csak korlátozott mennyiségben kaphatók a

Brassói Lapok napjtárai,

amelyek izléses kiállításukkal gyönyörű díszül szolgálhatnak minden háznak, — hasznos és kellemesen szórakoztató tartalmuknál fogva pedig valóságos kincses-tárai lehetnek minden családnak.

Nagy könyvnapjtár	ára	25.— lej
Kis	"	16.— "
Irodai előjegyzési napjtár	"	25.— "

Kaphatók a Brassói Lapok minden árusítójánál. — Az összeg előzetes beküldése esetén, portómentesen ajánlva szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

Viszonteladóknek

megfelelő árengedményt adunk

Vegyeskereskedők

tegyenek utánvételes próbarendelést

Legolcsóbb szabott árak AU PRINTEMPS volt MISSIR cégnél!

32 fióküzletbe az ország nagyobb városaiban az összes évad ujdonságai, óriási választékban érkeztek raktárra

Legfinomabb angol és francia női és férfi ruha- és kabát-szövetek. :: Selymek, bársonyok, fekete női kabát, plüss és biberettek. :: Vászna, asztalnemű és kész fehérneműek. :: Flanel és Barchettek. :: Szőnyeg Moquettes és Butorszövetek gyári lerakata. :: A cég különleges ÉVAD UJDONSAGAI: A barna színű selyem és angol női kosztüm- és kabát-posztók legnagyobb választékban! :: Legfinomabb angol férfi és télikabát szövetekből gyári raktár.

A NAGYON SZÉP FÉRFI

Jeanne Marini regénye

Franciából fordította: Halász Gyula 41

— Moray Julia beteg, a helyettese után...
— És senki más nem tudja a szerepét. Vajjon mit csinálhatnának egyebet?

Egy pillanatig gondolkodtam. Ezt a szerepet nagyon jól tudtam, mert sokszor hallottam és igen jó emlékező tehetségem van. És hogy ezt elgondoltam, merész gondolatom támadt: ajánlkozom az előadásra. És semmi akadály, semmi félelem nem tartott vissza, hogy szinte akaratlanul fel ne kiáltssak:

— El fogom játszani a szerepet; jól tudom, biztos vagyok benne.

— Te? mondta Renaud Mária meglepetve. Hát rajta!

— En! válaszoltam, ha az ötödik felvonást, melyet csak a próbákban hallottam, Sil váral és Kertoullal kicsit átvesszük.

Pár perccel később már a színpadon voltam. A függöny lebocsátva és a legnagyobb applaudáció az öltözőkben és színpadon rogtanzkodó embereknek, férjemmel és Kertoullal próbáltunk, míg Forgeville és Saint-Aimand riadtan néztek rám.

A zsúfolt teremben türelmetlenkedtek a felváltás miatt. Végre a függöny felgördült és Forgeville feketében, rövid üdvözlés után, ezeket jelentette:

— Hölgyeim és uraim, Moray Julia kisasszony hirtelen súlyosan megbetegedett, tartásunk, Franciane kisasszony, ki a darabban játszik, ajánlkozott a rögtönzött helyettesítésre, nehogy az előadásnak el kelljen maradnia. Kéri a szíves elnézésüket.

A kulisszák mögött, ahol tartózkodtam, néhány tiltakozó hangot hallottam a klakk tetszésnyilvánítása közepett, de ahelyett, hogy elremitettek volna, olyan hatást tettek rám, mint a csatálóra a puskapor; azzal az elhatározással, hogy győzöm kell, beléptem a színpadra és megkezdtem a dikciót. Soha még nem mondtam ilyen hosszú mondatokat, hisz, jól tagozott, ezüstös hangom csegett a csöndes teremben, melyet nem is figyeltem, de amely feszült várakozással figyelt.

Anélkül, hogy hangom gyengült volna, olyan vakmerően, hogy magam is megijedtem, mondtam el jelenetemet Pierre belépéséig, akit hangos örömkriáltással kellett fogadnom.

Pierre sápadt volt és reszketett; a szeméből kiolvastam, hogy képtelennek tart az indulat végső kitörésére. De én e pillanatban egy felkiáltással, melybe egész lelkemet beleöntöttem, tartam feléje karjaimat; a boldogságnak olyan kiáltását hallattam, hogy azt a néhány szót, amit neki kellett mondania, a lapsok vihára egészen elfojtotta.

Pierre, lenyűgözve a jelenettől, odasugta nekem:

— De hisz e mondatnál sohasem tapsoltál!

Nem hallottam, mit mondott. Felizgatva, szinte magamon kívül, hallatlan, tökéletes örömet éreztem az ereimen átfutni és egészen áfadtam magam a siker e gyönyörűségének, mely először égetett. Odaadtam a közönségnek, mely végre művésznővé avatott, mindazt a tüzet, szenvedélyt, melyet szerencsétlen szerelmeim elfojtottak bennem, s miután a darab végén a közönség tetszése közt többször felgördült függőnyt utoljára lebocsátották, megesküdtem, hogy semmi mást nem szeretek többé a világon, csak a művészetet, melynek ilyen mámort köszönhetek!

Az előadás után Saint-Aimand bejött az öltözőbe.

— Onnek igen nagy sikere volt, mondá, ki tudja ily jól a szerepet?

— A próbákról.

— Hogy-hogy?

— Hallgathat szoktam a darabot a nézők előtt, valahányszor a szerepemet lejátszottam. Moray kisasszony szerepe nagyon tetszett és jól bevéssem az emlékezetembe.

— Miért nem kérte, hogy ön legyen a helyettese?

Elpirultam és nem válaszoltam.

— Ah! igen, a férje miatt. Nos, látja; ma este vele játszott és mindjárt a kezdet jól sikerült. De ha kényszeríteni akartam volna rá, bizonyosan kegyetlenséggel vádolt volna. A művészek nagy gyermekek! Végre forlombba kerül a neve. A nagy kritikus, aki a premierre nem jöhetett, nagyon meg van önnel elégedve.

— Annál jobb, el vagyok ragadtatva.

— De tudja-e, hogy csak kétszer játszotta a szerepet, mert Moray kisasszonynak három előadás után joga van visszavennie.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

1534—924.

Országos vásár

Földvár (Brassó m.) községe a folyó évi téli vásár a következő napokon lesz megtartva:

I. Baromvásár december 13-án.

II. Kirakóvásár december 15-én.

Földvár, 1924. dec. hó 3-án.

6883

Az előjáróság.

Regatul Romănia Primăria Oraşului M.-Ciuc.

No. 2731—1924 din 19 Noemvrie 1924.

Publicaţiune.

Consiliul oraşului Mercurea-Ciuc aduce la cunoştinţa generală, că tárgula suplimentar de ţară aprobat prin ordinul Dl. Subprefect No. 4298 din 18 Noemv. 1924 se va ţine: **târg de vite în zilele de 7, 8 şi 9 Dec. 1924** **târg liber în ziua de 10 Decemvrie 1914.**

Consiliul oraşului.

Hirdetmény.

Csikszereda város tanácsa közhirrre teszi, hogy az alispáni hivatal által 1924. november 18-án 4298. sz. alatt engedélyezett országos pótvásár az alábbi napokon tartatik meg:

állatvásár 1924. december 7, 8 és 9-én,
a kirakóvásár december 10-én.

Mercurea-Ciuc 1924. november 20.

6743

A városi tanács.

Olcsó olvasnivaló!

Csak 12 lej a
„Népszerű Regények”
egy-egy száma!!

Mindenik egy teljes regényt tartalmaz a legjobb írók tollából.

Eddig megjelentek:

1. sz. Szini Gyula:

A bűbájos.

2. sz. Lakatos László:

Egy válpör története.

3. sz. Csermely Gyula:

Negyvenegy és tizenkilenc.

4. sz. Pásztor Árpád:

Es végzetet senkiséim kerülheti el.

5. sz. Forró Pál:

Halkuló vágyak.

6. sz. Altay Margit:

Célnál.

7. sz. Jávör Béla:

Hárem leány.

Egyes szám ára 12 lej. — A hét szám együtt, portóköltiséggel összesen 80 lej. Postán megrendelhető a BRASSÓI LAPOK könyvosztályától.

1639

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy modernül berendezett **női divat-szalonomat** Kolostor-u. 7. I. em. **megnyitottam.**

Vállalom angol, francia kosztüm, köpeny és ruhák készítését. Estélyi toilették legújabb művészes arany, ezüst himzéssel blikk és selyem festéssel készülnek. A közönség pártfogását továbbra kérvé

Tisztelettel: **BACHNERNÉ.**

Ha jó olvasnivalót akar,

kérjen

díjtalan könyvárjegyzéket

a Brassói Lapok könyvosztályától.

6884

UJ VASKERESKEDÉS.

Nagy raktárt nyitottam

vasáruban, kész- és nyersanyagban és műszaki cikkekben

Brassó, Tehénpiac 9 sz.

Joan G. Tiberiu

cég alatt.

Legjutányosabb árak!

6885

Uj vaskereskedés.

A TIBERIU IOAN G., Brassó Tehénpiac 9 sz. alatti céghez nagyobb szállítmány

husapritógép

érkezett. A gépek zománcozottak és cinezettek, legjobb minőségűek.

Engros eladás detail árakkal.

UJ NAGY TURO RAKTAR!

Hol mindég állandóan nagy raktár és dus választék áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére a legfinomabb csemege túrokból. Kereskedők, erdővállalatok és bányák részére bármily nagy mennyiségben, munkás dézsa túrot, hólyag túrot, a legszolidabb árak mellett szállítunk. — Becses megrendeléseket elvárva Tisztelettel:

Ioan Opresan & Comp.

Târgu-Mureş, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 6. sz. A Plebania épületébe vagyis a kéttornyu templom mellett. 815

Három gatteres

gőzfűrész teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Ditrói Faipar R. T.

6850

KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

ASSZONY ÁTKA — AZ ASSZONY

Csak asszony értheti meg úgy az asszonyi lelket, csak asszony ismerheti úgy a szerelmeit és a gyűlölet végtelen hullámvásait és csak igazi művész keze alól kerülhet ki minden olyan remekbe faragva, mint ahogy mindaz sikerült a kitűnő szerkesztő asszonynak ebben a regényben.

Ara 80 lej. Kapható mindenütt.

Kiadta: Brassói Lapok könyvosztálya, Brassóban.

Azonnal házhoz
szállítva kaphat

TÜZIFÁT

bármily
mennyiségben

KOHN és SALAMON cégnél

Brassó, Kórház-ucca 52. Telefon szám: 540.

A karácsonyi
vásár

Soci György

A karácsonyi
vásár

bel- és külföldi gyapju-szövet gyári lerakatában

Brassó, Kapu-u. 27. sz. alatt
megkezdődött.

Örömet szerez bárkinek, ha felesleges ajándék-tárgyak helyett egy jó ruha-szövettel lepi meg karácsonyi ajándékkal, mely több pénzébe nem kerül, mint a felesleges ajándék-tárgy.

Tiszta gyapju-szövetet adok méterenként 200-, 250-, 300-, 350- leltől felfelé és az összes raktáron levő szöveteket

20% o-al

olcsóbban adom el,

mint bárki, miről ha megtisztel becses látogatásával, személyesen meggyőződhetik.

Tisztelettel: **Soci György.**

karácsonyi
nagyvásár
megkezdődött

KERTÉSZ Testvéreknel

Brassó, Kapu-ucca 34. sz.

	ezelőtt	most
1 m. dőbl-kabátszövet	L 450.-	L 365.-
1 „ kabátkrümmer	„ 500.-	„ 425.-
1 „ kabátpüsch	„ 590.-	„ 525.-
1 „ karakül	„ 490.-	„ 430.-
1 „ Posztó	„ 220.-	„ 165.-
1 „ férfiruha-szövet	„ 420.-	„ 385.-
1 férfiruhához teljes hozzávaló	„ 490.-	„ 388.-
1 m. színes glot, 140 cm. széles	„ 140.-	„ 125.-
1 „ fekete glot	„ 130.-	„ 98.-
1 „ téli eponge dupla széles	„ 130.-	„ 115.-
1 drb. gyapju nagykendő	„ 700.-	„ 590.-
1 „ vállkendő	„ 170.-	„ 148.-
1 pár férfi gyapjulászárvédő	„ 140.-	„ 98.-
1 „ férfi téliharisnya, gyapju	„ 85.-	„ 65.-

Zephirek Lej 35-, 43-, 55-, 65-, 75- és 85-
árakban, nagy választékban, szövetek, barchendek,
szőttesek, pamut és lenvásznak, gyalcsok, paplanok
hasouló olcsó árakban.

Mindenki saját érdekében tekintse meg
raktárainkat vételkényszer nélkül.

Vidéki megrendelések csak a pénz előzetes beküldése ellenében eszközöltek.

Tegyen próbát
a brassói

Hess

első erdélyi cukorka és csokoládé gyár r. t.
kiváló karácsonyi készítményeivel.

Siroco-c No. 532 - 2120

Harangok és harmonikusan összcsengő harangjátékok

katedrálisok, templomok és
kápolnák részére, tisztán öt-
vöztött fémekből, szolid kiállít-
ásban, gyönyörű csengéssel.

SCHIER ker. és ipari vállalat, Nagyszeben

Vasu-ucca 15. :--: Több évi létállás!

UJ COURTHS MAHLER

könyvek:

Sorensen Frieda 50.— L.
A hűtlen asszony 50.— „
A végrendelet 60.— „

A világhírű írók többi művei:

Színlelt házasság 45.— L.
Fény és homály 45.— „
Szegény fecske 45.— „
Forgószél kisasszony 50.— „
Kata házassága 60.— „
Virág a kövek közt 60.— „
A visszajáró múlt 60.— „
Felszabadult Élet 50.— „
Csokon szerzett férj 45.— „
Rang és Szerelem 60.— „
Vergődő szerelem 45.— „

Minden könyv izléses kiállításban, több-
színű fedőlappal igaz öröme szolgálat
minden könyvedvelőnek.

A pénz előzetes beküldése ellenében por-
tómentesen, utánvételt portóköltség fel-
számításával szállítja a

Brassói Lapok könyvosztálya.

APRO HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 3 lei. - Vastagabb betűvel 6 lei. - Állást ker-
nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizo-
nyosunknál is feladhat minden helyiségben, aki por-
san továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. - Ca-
válaszbélyeggel felszerelt kérdőszámkódokkal
válaszolunk.

Nagyforgalmu erde-
lyi gyógyfürdő felsze-
relt étteremmel, cuk-
rászdával, butorozott
cursalonnal, mellékhe-
lyiségekkel kizárólag
szakembernek bérbe,
vagy elszámolásra
kiadó. Cim. Rudolf Mos-
se hirdető iroda, Oradea-
Mare. 6866

Eladó ház szabad kézből
Közép-ucca 24 sz. alatt.
Érdeklődni ugyanott. 6886

Tanítónőt keresek 12
éves leányom mellé, per-
fekt német, magyar, zón-
gora tudással. Pál Ferenc-
né, Santionlunca, Jud. Trei-
scaune, p. Ozun. 6858

Éjjeli ór kerestetik, ro-
mánnyelvet beszélő nő
gyermektelen. Jelentkezni
lehet: Brassó Hosszu-u. 82
szám alatt. 6853

Vilánytelep 80 lam-
para (hat lőerős benzin-
motor dynamóval) teljes
felszereléssel eladó. Mű-
ködésben látható. Árva-
ház-ucca 25. 6820

Malomkezelői állás-
esetleg jobb segédker-
keres 31 éves, nő,
családu szakképzett,
nult molnár, jó famu-
érti az összes malom-
pek kezelését. Szíves
kereséseket kér bármely
belépésre fizetés me-
lletti. Ajánlott leve-
lér Fülöp József, Pa-
malom Dicsőszentim-

Termény szakma-
perfekt gépiró-kisasszony
több évi gyakorlati
mán, magyar és
nyelvismerettel azo-
belépésre akceptálók.
tha Árpád St. Gheorghe
Sepsiszentgyörgy.

Eladó egy jókarban
kis Singer-varró
Baloghna, Kapu-ucca

Ügyes házvezető-
kerestetik gyári tiszta-
lók háztartásának
tésére. Ajánlatokat
vezetőnő jelleg
kiadó továbbít.

Karácsonyi és újévi vásár

Leszállított árak
M. BLATT cégnél
BRASSÓ,
Kapu-ucca
38.

Reclám kötött bluz	240-300
Reclám kötött kabát	650-800
Divat mellény kötött	500-600
Leányka és fiu swetter	150-200
Leányka garnitúra	300-400
Férfi swetter	380-480
I-a cerna muslin harisnya	60-80
I-a cerna flor	90-100
I-a Cristal fátol	150-160
6 pár férfi zockni	140
6 pár cerna zockni	220

Leszállított árak

IPSSEN

BRASSÓ
MEDGYES
SEGESVÁR

